

Dr. Marczell Mihály:

PÜNKÖSD

II. rész: PÜNKÖSD UTÁNI X. VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

62. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	6
A/ rész: az ünnep jellegét érintő beszédek	6
a) alcsoport: A kegyes Úr után vágyakozó ember	6
1. beszéd: Lelkünk súgja, hogy gondviselő az Isten	6
2. beszéd: Az Atyához bizalommal fordul a fiú	7
4. beszéd: Az Atyának szeretett fiává akar lenni a föld embere	8
5. beszéd: Az Atya a „Fiú áldozatának” elfogadója	8
b) alcsoport: Az Isten-keresés hármasság útjáról és az Isten-találás helyéről	9
1. beszéd: Az értelem útja	9
2. beszéd: Az érzelem útja	9
3. beszéd: Az akarat útja	10
4. beszéd: Ahol az Isten lakik	11
5. beszéd: A mi hazánk?	11
c) alcsoport: A kegyes Úr kezét indító ősi erő a szeretet	12
1. beszéd: Személyes Szeretet az Isten	12
2. beszéd: Mindig jót szór az Isten	12
3. beszéd: Fokozatos kincsekkel gazdagít az Isten	13
4. beszéd: Mindig természetfeletti életünkért dolgozik az Isten	13
5. beszéd: Adományok adománya	13
d) alcsoport: Kikben lakik az Isten? Ez a kérdés így is fogalmazható: kik találkoznak az Úrral?	14
1. beszéd: A gögösök?	14
2. beszéd: Az alázatosak?	14
3. beszéd: Aki lélekszentélyében hordozza az Urát	14
4. beszéd: A személyes jelenlét jele	15
5. beszéd: Akik fogadják a Mestert	15
6. beszéd: Az örök mécs	15
7. beszéd: Aki az Urát elhagyta	15
8. beszéd: Az üdvözülés útja	15
9. beszéd: Kemény elvek alkalmazása	16
10. beszéd: A templom legértékesebb kincse	16
Záró alcsoport: Hogyan jelentkezett Isten az emberek előtt?	16
1. beszéd: Pogányok lelkében	16
2. beszéd: Jézus nyomdokain járók lelkében	16
3. beszéd: Az élethivatások eltérése útján	16
4. beszéd: A Szentlélek szava útján	17
5. beszéd: A Szentlélek hívó adományainak aránya	17
B/ rész –a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeire írt beszédek	17
1. (Introitus) beszéd: Qui est ante saecula?	17
2. (Introitus) beszéd: Qui creatus est tempora?	18
1. (Oratio) beszéd: A sokszorosított kegyesség	19
1. (Graduale) beszéd: Az ember helye az Isten teremtő tervében	19
2. (Graduale) beszéd: Az Isten dicsérete	20
1. (Offertorium) beszéd: Hozzád emelkedik a lelkem	21
1. (Secreta) beszéd: Áldozati ajándékaid égi ajándékaink	21
1. (Communio) beszéd: Áldozataimat elfogadod	21
B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek	22
Különálló beszédek	22
a) alcsoport: Általános tárgyú beszédek	22
1. beszéd: Amit mindenki cselekszik	22
2. beszéd: Az ember köntöse	24
3. beszéd: „Embertípusok”	24
4. beszéd: A mi legdrágább kincsünk	25
5. beszéd: A személyválogatás	26
b) alcsoport: Emberi gyengékről és isteni megbocsátásról – gondolategységek	26
Első gondolat: Az Úr színpadának szereplői	27
1. beszéd: A farizeus	27

2. beszéd: A vámos.....	27
3. beszéd: Az Úr.....	27
Második gondolat: Kicsoda vagyok és hogyan tevékenykedem én az élet színpadán?.....	27
1. beszéd: Farizeus?.....	27
2. beszéd: Vámos?.....	27
3. beszéd: És az Úr?.....	27
Harmadik gondolat: Az élet színpadának művésznépe.....	28
1. beszéd: Csak külsőséggel szolgálók.....	28
2. beszéd: A belső életre is török.....	28
3. beszéd: Az élet Urára találók.....	28
Negyedik gondolat: Az Isten szerint élők.....	28
1. beszéd: Az Isten igazi népe.....	28
2. beszéd: A megtérés útján.....	29
Ötödik gondolat: „Önistenítők”.....	30
1. beszéd: Felfuvalkodott önimádók.....	30
2. beszéd: A tudás gögje.....	31
3. beszéd: Az önélet gögje.....	31
4. beszéd: A hatalom gögje.....	31
5. beszéd: A vakság fényözönében.....	31
6. beszéd: Ké a hatalom és az erő?.....	32
1. beszéd: A hivalkodás hangos a földiek felé.....	32
2. beszéd: A hivalkodás gyenge az égiek felé.....	32
3. beszéd: A hivalkodás megalázott Isten előtt.....	32
4. beszéd: Az oktalan hivalkodók.....	33
5. beszéd: Az ítélkező felmérések.....	33
6. beszéd: Isten malmai és ember ítéletei.....	33
Hatodik gondolat: A megbocsátás feltételei.....	33
1. beszéd: Az alázattal való meghajlás.....	33
2. beszéd: Törődötten vallomást tevés.....	34
3. beszéd: Bánkódó égbeszállás.....	34
4. beszéd: A népek Areopágja előtt.....	34
5. beszéd: A „nagy tervek” embere.....	35
Hetedik gondolat: Mit tegyen az ember?.....	35
1. beszéd: Hajtson térdet!.....	35
2. beszéd: Keressen eget!.....	35
3. beszéd: Várva várja az Urat!.....	35
c) alcsoport: Néhány jelképes beszéd-tétel – címekben.....	36
I. beszéd-tétel: Mik a történelmi szent helyek?.....	36
II. beszéd-tétel: Az élet útján járók modora.....	36
III. beszéd-tétel: Az élet terhével járók és azoktól szabadulók.....	36
d) alcsoport: Isten háza kínálta tételek.....	36
1. beszéd: Az imádság háza.....	36
2. beszéd: A „belépő és a kilépő” ember.....	37
1. beszéd: Arcal és lépéssel a templom felé.....	38
2. beszéd: A templom küszöbén belül.....	38
3. beszéd: Az imádkozó ember.....	38
4. beszéd: A templomozó ember.....	38
1. beszéd: Az Isten háza – az Úr otthona.....	38
2. beszéd: Az Isten háza – Isten szavainak hangoztatója.....	38
3. beszéd: Isten háza – a lélektisztulás szent fürdője.....	38
4. beszéd: Az Isten háza – az áldozat bemutatás oltára.....	38
I. beszéd-tétel: „Újjászületés”.....	39
II. beszéd-tétel: Megnemesedés.....	39
III. beszéd-tétel: Életsugárzás.....	39
Függelék: A családban tevékenykedő isteni ige.....	39
Beszédláncok.....	39
Első gondolatcsoport: A lélek az Isten házában.....	40
I. beszédlánc címe: Az emberi lélek otthona.....	40
1. beszéd: A falu legnagyobb háza.....	40
2. beszéd: Az Isten háza – az ember vára.....	40

3. beszéd: Az éggel való találkozás szent ligete.....	40
4. beszéd: Az égre szálló áldozat füstjének szentélye.....	40
II. beszédlánc címe: A templomkapu.....	40
1. beszéd: Kétszárnyú mindenki előtt.....	40
2. beszéd: Feltároló mindenki előtt.....	40
3. beszéd: Világtól elzár – minden belépőt.....	41
4. beszéd: Istenhez vezet minden keresőt.....	41
III. beszédlánc címe: A templom szentélyében.....	41
1. beszéd: Itt világosan kell látnunk.....	41
2. beszéd: Itt igazán kell ítélnünk.....	41
3. beszéd: Itt az ég kegyét kell kérnünk.....	41
4. beszéd: Itt az ég áldásával kell gazdagodnunk.....	41
Második gondolatcsoport: Az ember zarándok útja.....	41
I. beszédlánc címe: Az emberek életterei.....	42
1. beszéd: Gyarak, mezők, szellemi munkahelyek.....	42
2. beszéd: A köznapi élet zajos piaca.....	42
3. beszéd: A tudást áhító „Faust”-ok társaságában.....	42
4. beszéd: A temető sivár és fájdalmas avarán.....	42
II. beszédlánc címe: A töredelem útján.....	42
1. beszéd: Léleklátás esetén.....	42
2. beszéd: Lélektörődöttség esetén.....	42
3. beszéd: Kegyelemkérés esetén.....	43
4. beszéd: Lélekvétel esetén.....	43
III. beszédlánc címe: Az Istendicsőítés útján.....	43
1. beszéd: Az alázatos meghódolás.....	43
2. beszéd: A jósnak szóró gesztusai.....	43
3. beszéd: A templom sarkában való meghúzódás.....	43
4. beszéd: Az Úr oltára elé való meghívattatás.....	43
Harmadik gondolatcsoport: Embertípusok.....	44
I. beszédlánc címe: Mik az Isten küldötte emberek hivatása?.....	44
1. beszéd: Mindenki isteni követ.....	44
2. beszéd: Sok köztünk a látszatra dolgozó követ.....	44
3. beszéd: Kevesebb a bensőségre dolgozó követ.....	44
4. beszéd: Mindenki változó lelkű égi követ.....	44
II. beszédlánc címe: Az „álló és térdén álló” ember.....	44
1. beszéd: Az Isten emelkedetté teremtette.....	44
2. beszéd: A gőg bűne lesújtotta.....	45
3. beszéd: A hivatkozó gőg felkeményítette.....	45
4. beszéd: Az alázat újból felmagasztosította.....	45
III. beszédlánc címe: Hol találkozik az ember az Istennel és hol ítélik az ég Ura és az ember?.....	45
1. beszéd: A templomban beszél az ember.....	45
2. beszéd: A templomban szól az Isten.....	45
3. beszéd: A templom alakít, a templomban Isten alakít.....	45
4. beszéd: A templomban alakul az ember.....	45
Negyedik gondolatcsoport: Saját képem és saját lélekszentélyem dinamikája.....	46
I. beszédlánc címe: Tükörképem.....	46
1. beszéd: Jelenem képe.....	46
2. beszéd: Múltam képe.....	46
3. beszéd: Jövöm képe.....	46
4. beszéd: Örök életem képe.....	46
II. beszédlánc címe: Szemeim látósugarai.....	46
1. beszéd: Észlelik a külső életjelenségeket.....	46
2. beszéd: Észlelik a lélekszentély rügőit.....	47
3. beszéd: A lélek ősi lendülete szerint ítéljen az ember.....	47
4. beszéd: De mindig a szándékok szerint ítéljen az ember.....	47
III. beszédlánc címe: Áldozatosaké az Úr jutalma.....	47
1. beszéd: Az Úr hivatalosainak elhelyezkedési rendje.....	47
2. beszéd: Az Úr elrendező beszéde.....	47
3. beszéd: A cselekedetek rügőit látó Úr!.....	47
4. beszéd: A nemes szándék szerint ítélő Úr!.....	47

5. beszéd: A legkisebb jót is jutalmazó Úr!.....	48
6. beszéd: Az élet vonalvezetését jutalmazó Úr!	48
IV. beszédlánc címe: Az igaz Ítéző	48
1. beszéd: A lélek szentélyébe látó Úr!	48
2. beszéd: Az azonnal feltűnő „rossz cselekedetek”	48
3. beszéd: A rögtön rosszat mondó ajkak.....	48
4. beszéd: Magunkban mindig szépet látunk.....	48
5. beszéd: Az ítélkező hold meséje.....	48
Ötödik gondolatcsoport: Ítéletet mondókról, isteni életünk vezetéséről, isteni ítélet javunkra döntő alázatáról... 49	49
I. beszédlánc címe: A másokat látó és ítélő ember.....	49
1. beszéd: A kifelé tekintő szemek	49
2. beszéd:	49
3. beszéd: Qui se humiliat?.....	49
4. beszéd: A hazatérő farizeus.....	49
5. beszéd: Mesébe öltöztethető a „hazatérő vámos” fogadtatása	49
II. beszédlánc címe: A lelkeket tisztító Isten	49
B/ rész c/ csoportja: a napi Szentleckéhez írt beszédek.....	50
Különálló beszédek.....	50
a) alcsoport: Helyes és helytelen istentiszteleti módok	50
1. beszéd: Az igaz Isten tisztelete.....	50
2. beszéd: A bálványimádás.....	51
3. beszéd: A Lélek indította ember szava	51
4. beszéd: Az Isten dicséretének az alapja	52
b) alcsoport: A Lélek egyéni ajándékai	52
1. beszéd: A Szentlélek ajándékai	52
2. beszéd: A Szentlélek egyéni ajándékai	53
3. beszéd: Milyen módon dolgozik az Isten igéjét értelmező?	53
4. beszéd: Végül kicsoda az igazi Indító?	54
Beszédlánccok.....	54
I. beszédlánc címe: Az igaz Istent imádó ember.....	54
1. beszéd: Egy az Isten.....	54
2. beszéd: A választott nép frigyszekrénye	54
3. beszéd: Krisztus az élet Fénye.....	54
4. beszéd: A Szentháromság az Isten teljes ismerete.....	55
II. beszédlánc címe: Mivel hódol az ember?	55
1. beszéd: Fenségét elismeri.....	55
2. beszéd: Imádsásával tiszteli	55
3. beszéd: Áldozataival övezi.....	55
4. beszéd: Életével dicsőíti.....	55
III. beszédlánc címe: Az Isten egyetemes ajándékai.....	56
1. beszéd: A megismerés kincsét.....	56
2. beszéd: Az akarás kincsét.....	56
3. beszéd: A szolgálat bőségét keresi az ember	56
4. beszéd: A birtoklás kincse.....	56
IV. beszédlánc címe: Isten különleges ajándékai.....	56
1. beszéd: A tudomány lelke.....	56
2. beszéd: A hit kegye.....	56
3. beszéd: Az erényes élet kegye	56
4. beszéd: Az esengés lelke.....	56

Előszó

Ehhez a vasárnaphoz hosszabb előszó nem írandó. Mégpedig azért, mert az ünnep jellegét magyarázó A/ rész és az „írott liturgiát” értelmező B/ rész külön magyarázza és értelmezi a következő beszédek. De annyi itt is megjegyezhető, hogy ennek a vasárnapnak az az alaphangja: megzendül az égi Atya isteni hárfája, és szerető dalához **hozza hangolódik** a lelki ember **isteni élete**. – Lássuk most ezeket a részeket és a bennük közölt beszédvázlatokat egyenként.

* * *

A/ rész: az ünnep jellegét érintő beszédek

Ha a „kegyes Úr” gondolatából indulnánk ki, akkor az első – kissé kiszélesített – gondolatcsoport az lenne, hogy megrajzolható volna az emberi lélek belső vágyakozása, amely boldogan igényelné a gondoskodó és személyesen mellette álló atyai kezét... Ezt úgy nevezném: **a kegyes Úr felé törő emberi lélek rajza**. – Ebből azután emberi természetességgel sarjadzik az a második gondolatcsoport, amely **a kegyes Úr keresésének és megtalálásának módjait kutatja**. Ide csatlakozik azután – szinte eredőként – az a gondolat, hogy ezt az utat minden ember végigjárja. – Majd szinte átmenetül maradna a kegyes Úr adományokat szóró megrajzolásában az a gondolatsor, hogy **a kegyes Úr szóró gesztusa a személyes szeretet** mélységeiből fakad és testi-lelki adományok mellett valójában a természetfeletti élet sarjastását szorgalmazza. – Ezután szinte sürgetve következik az a kérdés is: **kikben talál otthont az Isten?** Az a sokszor hangoztatott újjászületés és az ugyancsak állandóan visszacsengő isteni életszolgálat a döntő és lendítő erő. Nem szabad félnünk attól, hogy sokszor hangzik ez a tétel: az isteni Mester „istenivé” akar alakítani, és az örök világok kegyes Ura – eszkatalógikus úton akar boldogítani. – Lássuk most sorra ezeket az alcsoportokat.

a) alcsoport: A kegyes Úr után vágyakozó ember

1. beszéd: Lelkünk súgja, hogy gondviselő az Isten

(Az égi Atya keresése)

Bev.: Legyen a mai beszédünk **két egymás után** következő vasárnap **első** igecsendítése. Legyen olyan hangadás, amely az Isten belső lényének **reánk vonatkozó** értékét nyomozza. A kérdés ez marad: kicsoda az Isten?... De a kutatás célja az legyen: kicsoda reánk vonatkoztatva a minket most ilyen szempontból érdeklő egek Ura?... Ez pedig azért fontos, mert ha reájutunk arra, hogy a minket érintő kapcsolatot megtaláljuk, akkor reá fogunk jutni arra is, hogy hogyan kell élnünk ezzel a szent életajándékkal. Azt is mondhatnám: a teremtés létgyökerének megtalálása után a Vele való kapcsolat tudatosítása lehet a feladatunk. – Hogyan jut ide az ember?

1. Az egész világegyetem kemény következetességgel uralja az Istenigénylést.

Az ember vágyának vágya és akaratának akarata: bírni az Istent. Erre tehát igénnyel tör a lelke. – Ward Mária szerint: „nekem minden kevés, ami Istennél kisebb”...

a) A föld és nagymindenség **szellemtelen alkotása** csak hódol az Úrnak. Ha hallgatjuk a Zsoltáros szavát: „Hiszen ha nézem egedet, ujjaid alkotását, a holdat és a csillagokat, melyeket alkottál...” (Zsolt. 8,4), akkor reádöbbenünk arra az igazságra, amely így cseng a Zsoltáros ajkán: „Királlyá lett az Úr! Ujjongjon a föld, örvendezzék a temérdek sziget! (Zsolt. 96,1). – Ez a fizikai hasonlat: nem építenek hajót kis mosdótálak számára, sem léggömböt parányi szobák területére... arra az igazságra utal: amilyen a vágy, olyan az elérendő valóság!

b) Az isteni kinyilatkoztatás azonban azt tanítja, amit az emberi értelem némileg megvilágít. Az Írás egyetemesen csengő hangja: az ember az **Isten képe**... Az ember a természetfeletti kegyelmek újjászületje... Az ember a Szentlélek hordozója... Az egyiket a Teremtő, a másikat a Megváltó és a harmadikat a Szentlélek hozza... Olyan isteni igék ezek, amelyek állandóan csengenek a Mester és apostolai ajkán és így örök igazsággént járvák át az ember lelkét. Ennek eredője azután az, hogy a **tudatos emberi szellem** szerető hódolattal és imádással fordul az Istenatya felé. Mert öntudattal hirdeti: „te vagy, Uram, a legfelségesebb az egész földön, messze magasan állsz minden isten fölött”

(Zsolt. 96,9).

2. Az előzőkből pedig ez következik: **Velünk az Isten a természetes és természetfeletti lendítés ősi erejével.**

Velünk az Isten: a **személyes Isten** tudásával. És bennünk a Szentlélek: az állandó indítás isteni erejével. Olvasd csak a három szöveget: „Minden belőle, általa és érte van. Dicsőség néki mindörökké!” (Róm. 11,36). „Biztos vagyok ugyanis abban, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem jövődők, sem hatalmasságok, sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, mely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van” (Róm. 8,38-39). „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

a) Az Isten jelenléte tehát **adakozás, közlés és indítás**. Az ember az egekből kap, hogy a földön dolgozzék és így az egekbe térjen.

b) Azért azt is le kell szögeznünk, hogy az Isten ajándéka az emberre nézve talentszerzés, amely **kamatoztatást igényel**. A hála nem lehet egyszerű köszönet, hanem kemény munkával tökéletesített élet. Ne felejtsük a Mester szavát: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Mindezeket egybefogva azzal az igazsággal gazdagodva távozzunk, hogy nem egyedül és elhagyottan járjuk az élet útját! Az életben – „nagy” és „kisvilágban” – jelen van az Úr! De ez a jelenlét annyit is jelent, hogy az isteni Erő fenntartja a tudattalan világot, de a személyes kegyelemszórás pedig hódolatra és életet alakító munkára segíti a szellemi embert. Ez pedig végül is annyit jelent: légy boldog a föld zárandoklásában élő ember, mert örök szeretetben veled él a gondviselő és tégedet hazaváró szerető Isten!

2. beszéd: **Az Atyához bizalommal fordul a fiú**

(Erkölcsei beszéd: Az ember bizodalma)

Bev.: A családi szentély a családtagok ősi fészke és élő vára. Az Isten nagy országában, a földi és örök mennyországában is a családi szentély az embercsalád ősi, igazi, bizalommal kért és nyert védelmezője. – Hogyan mutatkozik ez az elmélet az ember gyakorlati életében?

1. **Zarándok útján kezét fogja.**

Annyi bizonyos, hogy az ember fészekhagyó madár. De az is bizonyos, hogy hazavágyó örök dolgozó.

a) Bizonytalanságban fényt vető és utat mutató. „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12). „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam” (Jn 14,6).

b) Bajaiban és kislelkűségében – az örök élettel biztató. „Téged, Isten a Sionon, dicséret illet, fogadalmi áldozatot mutassanak be neked Jeruzsálemben. Mert te meghallgatod imádságomat, eléd járulnak mind az emberek” (Zsolt. 64,2-3).

2. **Célfutásában színről színre látja.**

Ezt a végcélít így jelzi az apostol: „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor.13,12).

a) Látja az Isten dicsőségét. Az Urát és a maga munkája segítségével kialakult egyéni létezését.

b) Élvezi boldog végnélküliségét. Azt az életet, amelyről így ír a földieknek az apostol: „Az Úr tanítása alapján ugyanis ezt mondjuk nektek: Mi élők, akik az Úr eljöveteleig megmaradunk, nem előzzük meg az elhunytakat” (1Tessz. 4,15).

Bef.: A „család tagjai” atyai segítséget várnak és kapnak, az „Isten nagy családjának fiai” pedig égi segítséget nyernek. Ezért fordul állandóan az égiek felé a földi ember.

3. beszéd: **Az égi Atya a végső bizalom horgonya**

(Erkölcsei beszéd: Kiben bízhatunk?)

Bev.: Az ember személyes léte és társas természete a személyek felé sodorja az életet. Végül is két sarkpontot mutató személy tárul elénk. A véges személy, az embertestvér és a végtelen Személy, az életet adó Isten. – Milyen legyen az ember bizakodása a kettős irányban?

1. Embertestvéreket állít támogatóul az égi Atya.

De teljesen hagyatkozhatunk-e minden emberre?

a) Nem mindenki bízhatunk. Bár testvérek vagyunk, de ismerjük Káin és Ábel testvériségét is. Sőt halljuk Jeremiás szavait is: „Így szól az Úr: átkozott az az ember, ki emberben bízik és halandóra támaszkodik, és szíve eltávozik az Úrtól!” (Jer. 17,5).

b) Csak a jót akaróban bizakodhatunk. Olyanokban, akik ismerik ezt az igét: „Ti ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok” (Mt 23,8). És olyanokban, akik szamaritánusként követik a szeretet parancsát: „Végül egy szamaritánusnak is arra vitt az útja. Mikor megpillantotta, megesett rajta a szíve. Odament hozzá, olajat és bort öntött sebeire és bekötözte azokat. Aztán föltette teherhordó állatára, szállásra vitte és gondját viselte” (Lk 10,33-34).

2. De mindenekfelett bízhatunk az Istenatyánkban.

Krisztus így imádkoztat bennünket: „Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy...” (Mt 6,9).

a) Minden helyen. Egyszerűen azért, mert Isten mindenütt jelen van.

b) Minden időben. Egyszerűen azért, mert Isten a végtelen idő Ura.

c) Minden alkalommal. Egyszerűen azért, mert Isten velünk él, bennünk él az élet minden mozzanatában: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28).

Bef.: A záró igazság ez: odahajolhatsz bízó lélekkel a jó ember felé, de lelked hitével borulhatsz és kapaszkodhatsz az égi Atyába, az élet örök horgonyába.

4. beszéd: Az Atyánk szeretett fiává akar lenni a föld embere

(Erkölcsei beszéd: Az Istenfiúság vágya)

Bev.: Az apostolok között is felmerült a kérdés: ki lesz nagyobb és ki lesz közelebb az Atyához? „Azok hallgattak. Útközben tudniillik arról vitatkoztak egymással, hogy ki a legnagyobb közülük” (Mk 9,34). – De hiba-e az, hogy minél közelebb legyünk az égi Atyához?

1. Ez a vágy és tartalom – égi ajándék.

a) Az Isten akarja ezt a történet. „Ti olyan tökéletesek legyetek, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48).

b) Sőt Isten adja a fokozott talentumokat is.

c) Végül Ő adja az isteni természetet. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

2. De ennek egyéni tökéletesebb életté alakulása – emberi törekvés.

Az ajándékokkal gazdagított ember – törtét a tökéletességre.

a) Földön is Istenhez akar hasonlítani. Ez a legnagyobb boldogsága. „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk” (Róm. 8,16).

b) Az örök életképben pedig Istennel akar élni. „Annak, aki küldött engem, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit el ne veszítsek, hanem föltámasszam az utolsó napon” (Jn 6,39).

Bef.: Az utolsó gondolatcsoportbeli kérdésem a fentiek alapján: és miért törtét erre az ember? Azért, mert az ajándékképpen kapott istenképet és természetfeletti életkegyelmet erősebben, tökéletesebb életformában értékesítve közelebb jut életképben az égi Atyához.

5. beszéd: Az Atya a „Fiú áldozatának” elfogadója

(Erkölcsei beszéd: Az áldozatok elfogadója)

Bev.: De ha feltörő is az ember imája és áldozata, még mindig kétséges lehetne: vajon az égi Atya mindenek elfogadója-e?

1. Próféták jelzik, hogy elfogadja.

a) Buzdítanak – a bemutatásra.

b) Jelzik – az elfogadás viszonzását.

c) Az ember is érzi, hogy kegyes hozzá az Isten.

2. Az isteni Bárány parancsal parancsolja, hogy az ember bemutassa.

a) Ez is szent közös istentisztelet. De lehet olyan áldozat is, amely egyéni, lemondó és engesztelő (engesztelő önáldozat).

b) Ezért erőforrás a mi áldozatunk. Az első áldozat az ég kegyelmét hozza. Az egyéni áldozat – az élet fegyelmét biztosítja. Nem rohan az ember a földiek után.

Bef.: Igazság tehát, hogy a föld gyermekei bemutatják áldozataikat és boldogok lehetnek, mert az

ég Ura örömmel, szeretetsugárással viszonzza az ember áldozatát.

*

b) alcsoport: Az Isten-keresés hármasság útjáról és az Isten-találás helyéről

1. beszéd: Az értelem útja

Bev.: A tudományos kutatások között szinte derékáramlatot foglal el ez a kérdés: van-e felettünk olyan hatalom, aki mindenkinek Ura és embereknek Atyja? Ez a kérdés csak az emberben robban elő, és erre a feleletet az értelem útján kapja a föld zarándoka. – Hogyan megy ez végbe?

1. Az értelem kutató ereje munkálkodik.

a) Az értelem egyetemes vonala: mélyre száll és magasságokba emelkedik. Eszköze: az okok láncsorának követése. Így azután észlel és értelmez. Ezért mondja az Írás: „Az Úr a föld s ami azt betölti, a földkerekség és minden lakója” (Zsolt. 23,1). Majd ugyancsak az apostol is mondja: „Az Úr a föld és minden gazdagsága” (1Kor. 10,26). – Észleli az egymás utánt Kant is, aki az okság bizonyító erejét nem látja kötelezőnek. De a „praktische Vernunft” őt is erre a tételbefogadásra szorítja. De értelmezi az egymásból eredezésének tényét (okság elve!). Szt. Tamás a nagy egymásból eredés tényét az Isten erőinek útjául tekinti. – Végül kicsendül a lélekből az eget felé törő diadalének, amelynek vitális sodra mindent elsöpör. „Rajta! Áldjátok az urat, a ti Isteneteket örökkön örökké! Áldott legyen dicsőséges és magasztos neved minden áldással és dicsérettel!” (2Ezd. 9,5). Ez a lélek mélyéről fakadó és isteni erősítést nyerő isteni hang azt hirdeti: a lét, az esetleges lét és a rendezett lét – Létesítője után kiált.

b) Majd az értelem kutató munkája nyomon követ és végpontot keres. De ez a keresés nem a pusztába kiáltó szó. Az értelem az Isten adománya, mégpedig az élet adatainak, törvényeinek, jelenségeinek leleplezésére és emberi célok megközelítésére. – És ez a kutatás is akkor eredményes, ha a legfőbb cél, az Isten-találás is valóra válik. Ezt kutatja és keresi az ember és csak akkor nyugszik meg, ha minden erőt az Istenben tud megtalálni (Szt. Ágoston).

2. Ezért mondjuk: Végül a Végtelen létében megnyugszik.

A „nagy-” és „kisvilág” igényli a létezés alapját. A természetfeletti ember elemi lendülettel jut az Istenhez. A földies ember pedig az ész erőfeszítésével.

a) Hozzá eljut minden értelem. „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismertető. Éppen ezért nincs mentség számukra” (Róm. 1,20-21). Vagyok és Ő van. Ez az értelem végső következtetése. Ezt az utat járja az ember. „Én vagyok atyád Istene, Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene” (2Móz. 3,6). „Isten nem a holtak Istene, hanem az élőké” (Mt 22,32). – Itt-ott lévő nehézségek vagy a tartalmi ismeret nehézségéből, vagy alanyi felelősség elhárításából erednek.

b) De belső valósága titok marad. Mert az igaz, hogy való tartalmát emberi ész föl nem foghatja. Létét látjuk, belső valóságát föl nem ismerhetjük. Többszörös Írás hívja föl erre a figyelmet mondván: „Kitől kért tanácsot, és ki oktatta, és ki tanította őt a helyes ösvényre?” (Iz. 40,14). Majd így szól a szent szöveg: „Vajon ki látta át az Úr gondolatait, hogy kioktathatná őt?” Mi viszont Krisztus gondolatainak birtokában vagyunk” (1Kor. 2,16). „Vajon ki látta az Úr gondolatait? Tanácsot ki adott neki?” (Róm. 11,34). – De a megnyugtató hang akkor csendül, amikor az Isten szentsége a mi szent hivatásunkat is csendíti. Ezért mondja az apostol: „Így szól ugyanis az Írás: „Szentek legyetek, mert én szent vagyok” (1Pét. 1,16). Sőt ezt hirdeti már Mózes is mondván: „Szentül viselkedjétek és szentek legyetek, mert én, az Úr, vagyok a ti Istenetek” (3Móz. 20,7). Ez pedig azért fontos, mert úgy érezzük, hogy Istenatyánk szentségének is vetületei, „szent fiai” lehetünk.

Bef.: Ez az értelmes ember életútja, amelynek végén felvillan az Isten életet értelmező arcvonása. Boldog lehet tehát az az ember, akinek értelme valóban erejével Istenhez viszi. Különösen ha már itt is belemuzsikál az atyai hang, amely a fiúságról ad égi rezgéseket.

2. beszéd: Az érzelem útja

(Erkölcsei beszéd: Az érzelem útja)

Bev.: De az értelem útja mellett az érzelem világa is utat nyit az Isten felé. – Talán így

kérdezhethetném: kirobban-e az ember lelkéből az a fiúi érzés és törtetés, amellyel eleven lendülettel keresi és igényli az égi Atyát? Ez az út azért nyomozható, mert ha valóság az ember fiúsága, akkor jelentkeznie kell az Atyához törő nosztalgának (Ward Mária szavai: „nekem minden kevés, ami kevesebb Istennél”). – Próbáljuk ki ezt az utat. Mit mutat az ember élete?

1. Igényes és áldozatos a lelke.

Az erdők fáit az egek felé meredeznek, de évszázadok végső határán korhadnak és ledűlnek.

a) Emberélet útja örök igényes és eget váró. „Később odalépett hozzá valaki és megkérdezte: „Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?” Mit kérdesz engem a jóról? – válaszolta. Egy a jó, (az Isten). Ezért, ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat” (Mt 19,16-17). – Merre tör? Időben halad a történelem. De tovább lendül az ember. Térben él a földi ember. De tovább szárnyal a lélekember. Véges életet mutat a földi élet. De tovább igényeskedik a lelki élet.

b) De ennek járása áldozatos és küzdelmet hozó. Ezt tanítja a bölcsélet: vége a Végtelen találás... Az esztétika: vége a minden Szép áhítozása... Az etika: vége a végtelen Jóság... A szociológia: vége Ő, az örök közösség atyai gyökere... A vallástudomány: vége az örök Szeretet bírása. – Mindennek egybefoglalása: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

2. Szolgálatban lobogó és égő az élete.

a) Állandóan erősödő lobogás az élet. Fénylobbanás, hogy lásson! Erről zeng fenségesen az Írás: „Én vagyok a világosság világossága” (Jn 8,12). A próféta pedig így énekel fenségesen: „Népek jönnek majd világosságodhoz, és királyok a neked támadt fényességhez. Hordozd körül szemedet, és lásd: egybegyűlnek ők mindnyájan, tehozzád jönnek; jönnek fiaid a távolból, és hátukon hozzák leányaidat. Meglátod majd és felderülsz, szíved csodálkozik és kitágul” (Iz. 60,3-5). Ez a látás pedig ebben a mondatban érvényesül: „Volt ott egy Zakeus nevű gazdag ember, a vámosok feje. Szívesen látta volna Jézust szemtől-szembe...” (Lk 19,2-3). Ez az ember minden egyes közülünk. Majd azt is mondhatjuk: szárnybontás, hogy szárnyaljon. Új kegyelmi erő vétele, hogy Istent bírasson.

b) Állandóan tevékenykedő az élet. Azért szív és gyűjt, hogy alakulást, tökéletesedést nyerjen. Isten képévé tenni az életet! Tökéletesebbé alakulni! „Különben, testvérek, örüljete, testvérek, örüljete, tökéletesedjete, buzdítsátok egymást, legyetek egyetértők, éljete békében. Akkor veletek lesz a szeretet és a béke Istene” (2Kor. 13,11). – Azért szórja kincseit, hogy mások is életet találjanak. Azért gyűjti a lélek kincseit, hogy azok segítségével Istent birtokolhasson. Ez a mi vágyunk. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13). Ezek végül is égi kincsek, amelyek ereje az egekbe juttatja az embert.

Bef.: „Sic itur – ad astra!” De hogy biztos legyen az út, „kézenfogva vezet a Mester” (Sík S.).

3. beszéd: Az akarat útja

(Erkölcsei beszéd: A szeretet útja!)

Mire tör elemi erővel az ember? A felelet ez: a jó bírására. De miket akar birtokba venni? A földi kevés! Igényli a szellemi és lelki értékeket is. De végül így adható fel a kérdés: milyen terített asztalnak legkedvesebb vendége az ember? De a sokféle igényű emberélet – egyetlen közös nevezőre hozva – így szól: az életnek, a boldog életnek igényese az ember. Az igazság így is formulázható: az átfutó és örök javak igényese az ember. Mit mutat és hová irányít ez az ősi lendület? Nézzük csak kissé részletesen.

1. Az értékeink legnagyobbjának hirdeti az életet.

Ez után: a tökéletes élet után vágyódik az ember.

a) Ez a földi keretben jelentkezik (születés). De ebben sok a küzdelem és szenvedés. Ezért mondja az Írás: „Az ember úgy születik nyomorúságra, mint a madár repülésre” (Jób 5,7). Majd a hivatásérvés, amely a kifejlődés alapja. Ez azt akarja, hogy áldozatos munkával dolgozza ki önmagát az ember. Ezért olvassuk ezt a példabeszédet: „Egyiknek öt talentumot adott, a másoknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek ráteremtésé szerint” (Mt 25,15).

b) De a földi keretben leíveléssel végződik (temetés!). Jób keserve reánk is áll: „A lelkem meg van törve, napjaim végüket járják, már csak a sír vár reám!” (Jób 17,1). De áll-e reánk Izaiás szava?: „Jaj nektek, kik kora reggeltől fogva a részegség után futtok, és napestig isztok, és a bortól hevültök!” (Iz. 5,11). Mert ennek az embernek a temetése – végleges temetésnek látszik...

2. A Végtelennél keresi a kiteljesedett végnélküli életet.

a) Az élet Atyjához kívánkozik. Vággyal áhítozza. „Amint kívánkozik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánkozik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). Ennek már első rezgése is a szeretet. Tökéletesedéssel közelíti. Ezt az Írás így jellemzi: „Megállta ebben a próbát és feddhetetlen maradt, legyen a dicsérete örök!” (Sir. 31,10). Sőt ezt is írja: „Illés szellemében és erejével fog színe előtt járni, hogy az atyák szívét a fiakba oltsa, az engedetleneket az igazak lelkületére vezesse és az Úr iránt készséggé tegye a népet” (Lk 1,17). Majd a második lépés?

b) A második lépés az, hogy szeretettel érli. Erről ír a próféta: „Emberi kötelékekkel, a szeretet bilincseivel vonzottam őket; olyan voltam hozzájuk, mint aki leveszi állukról az igát; és lehajoltam hozzá, hogy ételt adjak neki” (Oz. 11,4). Ezt dicsőíti az apostol: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13). Ennek az emberekre is kiterjedő gyönyörűségét parancsolja az Írás: „Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van. Mindaz, aki szeret, Istentől született és ismeri az Istent. Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet” (1Jn. 4,7-8). A végső lépés?...

c) A végső lépés pedig az, hogy a végességből való kiemelkedést keresi. Neki nem elég a véges élet öröme. „Atyád áldásai, melyek meghaladják az ő atyai áldását, – míg eljön az örök halmok kívánsága, – szálljanak József fejére, testvérei koszorúsának feje tetejére” (1Móz. 49,26). – De mindennek eredménye az, hogy végnélküliségen szeretetkapcsolatot talál. „És mi megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeret bennünket, és hittünk benne. Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenne” (1Jn. 4,16). Ennek egyénien értékelt voltát dicséri, várja és így velünk is ígérteti az apostol: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7).

Bef.: Így lesz diadalmas igazság a Mester tanítása. Földi keretet ütő életforrás, és az égi keretekben örök életet biztosító életboldogság.

4. beszéd: Ahol az Isten lakik (Erkölcsi beszéd: Isten otthona)

Bev.: Hol talállok valóban az Istenre?

1. Templomainkban.

Ezt mondja állandóan az Írás.

a) „Uram, ki lakozhatik sátradbán, ki tartózkodhatik szent hegyeden?” (Zsolt. 14,1).

b) Majd ezt a szent hegyet ismételten Isten házának mondja: „Mit nézitek irigyen, ti erős hegyek, a hegyet, melyen az Istennek lakni tetszett?” (Zsolt. 67,17).

c) Végül az igazi házat, a templomot mondja Isten házának. Ez a specifikált lakozás...

2. A lélek szentélyében.

Ez mindenkinek egyéni életét illeti.

a) Bennetek lakik. „Ti azonban nem test, hanem lélek szerint éltek, ha valóban Isten Lelke lakik bennetek. Akiben ugyanis nincs Krisztus Lelke, az nem tartozik hozzá” (Róm. 8,9).

b) Titeket boldogít. „Ha pedig bennetek van annak Lelke, aki föltámasztotta Jézust halottaiból, ő, aki Krisztus (Jézust) halottaiból föltámasztotta, életre kelti a ti halandó testeteket is bennetek lakó Lelke által” (Róm. 8,11).

Bef.: Itt keressétek és megtaláljátok. De nemcsak megtaláljátok, hanem boldogan élvezitek. Jól jegyezd meg az Írás igéjét: „Boldog az a szolga, ha visszatérő ura ebben a tevékenységben találja” (Lk 12,43).

5. beszéd: A mi hazánk?

(Erkölcsi beszéd: Az örök hazánk a mi otthonunk)

Bev.: A születés a kezdet. De valóban milyen ez a születés? Nemcsak belépés a mulandó földre, hanem beköszöntés a végnélküli élet fellobbantására. – Hogyan kell ezt értelmeznünk?

1. Átmeneti otthonunk – a föld.

Ide jöttünk, itt élünk.

a) Ezért mondhatjuk, hogy Isten adta otthonunk. Mindenkinek saját országa és hazája, háza és tűzhelye az otthona. Véd, őrizd, szeresd, mert Istenatyád adta. – De jaj, ki vérrel szerzi! „Jaj annak, ki

vérontással épít várost, és gonoszsággal emel várost!” (Hab. 2,12).

b) Azért mondjuk, hogy Istentől védett házunk. Szélesen fogva erre is értelmezhető ez a szent szöveg: „Ha nem az Úr építi a házat, építői hiába dolgoznak rajta. Ha nem az Úr őrzi a várost, öre hasztalan virraszt felette” (Zsolt. 126,1). Ha pedig az Úr adta és védte, még akkor is adott életkincs, ha esetleg elhagyott és szegény. Előfordul ugyanis, hogy elhagyott és szegény, de még így is szeresd és Isten segítségével újjáépítsd.

2. Örök hazánk – az ég.

a) Tanítja az Írás. „Hiszen itt nincs maradandó hazánk, inkább az eljövendő után vágyódunk” (Zsid. 13,14).

b) Tör reá az ember. Tehát igényli a lélek. Ezért van az, hogy az értelmünk eléri az Isten létét, az akaratunk megközelíti az Isten országát és teljes emberi voltunk, a természetfeletti kegyelemmel áldott életünk igényli és vággyal vágyja az örök életet, az Isten igazi országát.

Bef.: A mi hazánk a föld és az ég. Itt kezdődik, ott kiteljesül az élet.

*

c) *alcsoport: A kegyes Úr kezét indító ősi erő a szeretet*

1. beszéd: Személyes Szeretet az Isten

(Dogmatikus beszéd: Isten a Szeretet)

Bev.: Isten belső lényegét csak az Isten szava magyarázza. Természetesen az Írás szavaira gondolok. – Mit tár elénk a kinyilatkoztatás?

1. Személy, de végtelen Személy az Isten.

Ez a tétel belső tartalmával azt jelenti: Önbíró, Önrendelkező és Önmagától való. Hogy tárja ezt elénk az Írás?

a) Isten terveinek döntőségét irányítónak mondja. Ezernyi és ezernyi hely közül emeljük ki kettőt: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz... Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,26 és 35).

b) De emellett Végtelennek és Önmagától való személyes Létnak tanítja: „Mondá az Isten Mózesnek: „Én vagyok az, Aki vagyok”. Majd mondá: Ekképp mondd Izrael fiainak: Az „Aki van” küldött engem hozzátok” (2Móz. 3,14).

2. Személyes Szeretetét közli az Isten.

Az Istenszemély teremtő műve az emberszemély, az Ő képmása teremtése. Ez már annak a személyes szeretetnek a kicsordulása, amely az Isten lényege.

a) Lényeges tartalma: Szeretet. Szt. János írja ennek a Szeretetnek himnuszát: „Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten Szeretet” (1Jn. 4,8).

b) Ennek egyik fénysugara az ember iránti szeretet. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

Bef.: Isten a Szeretet. Ez az Úr kinyilatkoztatásának egyik alapfeltétele. Ennek folytatólagos szava: az isteni Szeretet az ember boldogítója.

2. beszéd: Mindig jót szór az Isten

(Dogmatikus beszéd: Az Isten jósága)

Bev.: Belső lényegében az Isten így is meghatározható: a tökéletes Jóság. – Hogyan kell ezt értelmezni?

1. Jóság – Önmagában.

A kérdés érinthető bölcseletileg és isteni kinyilatkoztatáson alapuló élő tanítás szemszögéből.

a) A bölcselet így okoskodik: ha van **jóság**, akkor kell, hogy legyen **Jóság** is. – A teremtmény csak a Teremtőtől vehet.

b) A kinyilatkoztatáson alapuló élő tanítás így oktat: Isten az örök Jóság és így: jóságos Atya.

2. Jóság – a tanító adakozás szórásában.

Mindent a szeretetből, az Ő lényegéből végez.

a) Teremt jó világot. „És látá az Isten, hogy mindaz amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

b) Ad képének vonásaiból és természetéből. „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette” (1Móz. 1,27). „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

c) Ad a Szentháromság Személyéből. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

Bef.: És mindez miért fontos? Azért, mert mi, én és te vagyunk ennek a Szeretetnek szeretett személyei.

3. beszéd: Fokozatos kincsekkel gazdagít az Isten

Bev.: Fejlődésre alkalmas kegyelmekkel gazdagít.

1. A föld kincseit adja.

2. A természetfeletti kegyelmeket adja.

3. Az örök életet biztosítja.

a) Szerzi a Megváltót.

b) Megszerezheti a megváltást.

Bef.: Végül is: isteni emberré nemesít.

4. beszéd: Mindig természetfeletti életünkért dolgozik az Isten

Bev.: Mi az Isten szent terve – az emberszemély életét tekintve?

Röviden ez: a természetfeletti élethez juttatni – a szabad embert. Hogyan lesz ez valóság?

1. Adományaival a természetfeletti élet lehetőségét biztosítja.

a) Megváltót ad.

b) A megváltandót isteni kegyelemmel gazdagítja.

2. És állandó kegyelemáradásával ezt biztosítja.

a) Forrásozza – az élő vizet. „Ha ismernéd Isten ajándékát és tudnád, ki mondja neked: Adj innom, inkább te kérnéd őt, és ő élővizet adna neked” (Jn 4,10).

b) Nyújtja az égi Kenyeret. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

c) Lelkünkbe juttatja a Szentlelket (bérmálás). Ne felejtsetd: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

Bef.: Mi tehát az embert illetően az Isten terve? A földön ez: „Töltsön el titeket a reménység Istene a hit teljes örömeivel és békéjével, hogy a reményben a Szentlélek erejéből bővelkedjete” (Róm. 15,13). Az égben: „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

5. beszéd: Adományok adománya

Bev.: Végül az égi Atyának mi a legnagyobb adománya?

1. Isteni természetét adja...

Ez az ember földi kincse: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

a) Kapjuk itt.

b) Hogy belőle éljünk. Ezért a mi örömünk és dicsőségünk ne legyen más, mint Krisztus.

2. Végül pedig Egyszülöttjét és Önmagát adja.

a) Megváltónak – Egyszülöttjét küldi a földre. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

b) És színről színre való birtoklásában részesít az égben. „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: Íme, ilyen nagy Isten adakozó szeretete. Magát adja végnélküli szeretetében, hogy az ember boldog legyen az örök életben.

*

d) alcsoport: Kikben lakik az Isten? Ez a kérdés így is fogalmazható: kik találkoznak az Úrral?

1. beszéd: A gőgösök?

(Erkölcsei beszéd: A gőgösök útján)

Bev.: Sandhu Sundar Singh igazi Istent kereső hindu. Hogyan és hol keresi – a Sandhuknál? Ez az alázat útján jár. – De az evangéliumi farizeus is keresi, de ő gőgös, emelt fejvel keresi és látogatja. – Milyen a gőgös keresés?

1. Keresi a tudás gőgjével...

a) Ecce – lux mundi (Lucifer!)-! – Magam is ilyen vagyok!

b) Ecce – intelligam omnia. Később – minden világos. Magam is ilyen tudós vagyok. Jól jegyezd meg: ezek nem találják meg az Istent!

2. Keres az állás gőgjével...

a) A pap. – Mi a választottak vagyunk!

b) A levita. – Mi a választottak leszünk. Pedig a leereszkedőket fogadja Magához a Mester.

3. Keresi az egyéni gőggel...

Milyen ez a gőg?

a) A törvényt tisztelők gőgje.

b) Az erkölcsösen – legalább külső formában – élők gőgje.

c) A mások fölé emelkedők gőgje,

Bef.: A gőgösöknek ez a válasz: nem ismerlek (Példa: a Habsburg fejedelmek, császárok, királyok temetése a kapucinus kriptában)! Végső igazság: a gőgösök útja – nem az Istenhez találás ösvénye.

2. beszéd: Az aláztatóságok?

(Erkölcsei beszéd: Az alázat útján)

Bev.: Sandhu Sundar Singh így nyilatkozik a bűnösökről: „az a baj, hogy csak én tudom, hogy bűnös vagyok, és ők pedig nem tudják, hogy ők is azok.” – De hogyan jelenik meg az aláztatóság az Isten?

1. A magányukban.

2. Az alázkodó életmódjukban.

3. A találkozás élettükrében.

Bef.: Tudom, hogy ki vagyok. De Isten teszi, hogy isteni legyek. Engedem, hogy nem én, hanem Isten magasztaljon fel engemet. „Aki fölmagasztalja magát, azt megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Mt 23,12).

3. beszéd: Aki lélekszentélyében hordozza az Urát

(Erkölcsei beszéd: Az Úr munkája a lelkekben)

Bev.: Ez az igazi találkozó. Erről szól a Mester, és ez után vágyódnak a lelkek. – Intézzünk most tehát kérdést magunkhoz.

1. Hogyan tette lehetővé a lelkek találkozását?

a) Személlyé teremtett, ez az alapja a lelkek gravitációjának.

b) Egyszülöttjét alkotta és Hozzá vonzott.

c) Igaz ugyan, hogy a Mester a kereszt halottja, de Sandhu Sundar Singh szerint is: **élő Krisztus kell.** Valóságos élet. De valóban **Ő az élő Krisztus!**

„Veletek vagyok...” (Mt 28,20) ... Tudok... élek... vagyok... Csodás jelenések... Útravalók!

2. Hogyan tette lehetővé az isteni kegyelem közvetítését?

a) A személyek dinamikájának csodálatos kapcsolata útján. Ez a szeretet áramlás ereje.

b) A gondolatközlés, érzéshullám, lendületadás erejével...

Bef.: Ez minden személyes kapcsolat érvényesülése. Mi tehát a szentélyben hordozás igazi kincse? Az a csoda, hogy az isteni természetnek közlése. Vette és kapta az ember. Veszi és kapja az ember...

4. beszéd: A személyes jelenlét jele

Bev.: Ezt a személyes Élt kereste a hindu Sandhu Sundar Singh. Itt ugyan az Eucharisztia „signum presentiae”, de valóban „persona praesens”.

1. Veletek vagyok a világ végéig /Mt 28,20/.

2. Veletek vagyok az élet elevenségében.

Bef.: Az Isten személyes jelenlétének jele a Eucharisztia.

5. beszéd: Akik fogadják a Mestert

Bev.: Keres az Isten.

1. Magad lelkén át kopogtat.

2. Prófétán át szól.

2. Fián át keres.

Bef.: Fogadd be a Mestert!

6. beszéd: Az örök mécs

Bev.: Az örök mécs néma jelzése az Úr jelenlétének.

1. Imbolygó fénye – a sötét templomnak.

2. Állandóan lobbanó hódolata – az égi Mesternek.

Bef.: A néma mécs fénye figyelmeztessen az Úr jelenlétére.

7. beszéd: Aki az Urát elhagyta

Bev.: De van-e hűtelen?

1. Hívja a világ...

2. Elhívja a bűn...

3. Elviszi a halál...

Bef.: Kié az ember? Vigyázz, hogy az Istené maradj, mert Hozzá tartozol! Te az Isten rokona vagy!

8. beszéd: Az üdvözülés útja

(Erkölcsei beszéd: Az imádság)

Bev.: Faber atya „Teremtő és teremtmény” című művében kérdezi: kik üdvözülnek? A felelet ez: mindenki, aki imádkozik érte és Isten kegyelmével éli le az életét. – Hogyan kell ezt a helyes utat értelmeznünk és feltalálva taposnunk?

1. Imádkozva keressük az élet útját.

a) Mesterünk szava így szól: „Mondom tehát nektek: Kérjétek és adnak nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak” (Lk 11,9-10). Majd így: „Azt is mondom nektek: Ha ketten közületek egyetértve kérnek valamit a földön, meg fogják kapni mennyei Atyámtól. Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,19-20). Végül ezt ígéri: „Bármit kértek majd nevemben az Atyától, megteszem nektek, hogy az Atya megdicsőüljön a Fiúban. Ha pedig tőlem kértek valamit nevemben, azt is meg fogom tenni” (Jn 14,13-14).

b) Mi legyen tehát az ember felelete? Teljesítse ezt az emberi kötelességet és így megtalálja az örök életszerzés isteni módozatát. Ok: ember tegye, amit Isten ajánl.

2. És Isten kegyelmével járjuk az Úr jelezte élet útját.

a) Először kell – az újjászületés. Ezt Krisztus írja elő. „Bizony, bizony mondom nektek, ha valaki nem születik újra vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). Ok: ez a természetfeletti alap.

b) Majd kell az égi Kenyér. Ezt is a Mester tanítja: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem,

annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” /Jn 6,54/. Ok: ez táplál.

c) Végül kell az **isteni élet** – a szeretet erejével. Ezt is a Mester írja elő: „Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van. Mindaz, aki szeret, Istentől született és ismeri az Istent. Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet” (1Jn. 4,7-8). – De imigyen gyakorolta az apostol: „Minden dolgotokat szeretetben intézzétek” (1Kor. 16,14). Sőt így erősíti a mondottakat: „Éljetek szeretetben, amint Krisztus is szeretett minket és jóillatú áldozati adományként ajánlotta föl magát értünk Istennek” (Ef. 5,2). – Mindennek eredménye: földi élet után örök kapukat tár elénk az ég. Ez pedig azért biztos, mert ezt is az Isten szava erősíti: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34).

Bef.: Istenatyánk teremtette a célt, jelzi az utat és megadja az eszközöket. Kell-e ennél több?...

9. beszéd: Kemény elvek alkalmazása

(Pedagógiai beszéd: Módoz kérdése)

Bev.: Az Egyház régi bölcséinek egyik tétele az ősi közmondásból vétetett át és így szól: „fortiter in re et suiter in modo...” Legyenek **kemények az elvek**, de alkalmazzassanak **bársonyosan a tételek**. – Vajon Egyházunk és templomaink mutatnak-e erre példát?

1. Kemény tölgyfa a szószerk anyaga.

2. Finom puha fenyő a gyóntatószék deszkázata.

Bef.: Isten ígéje kemény igazság. Lealkudhatatlan és egyetlen. De... de... a bánkódó ember könnyeivel hódol a kemény igazságnak, aki finom szeretettel temeti a múltat, gyógyítja a léleksebet.

10. beszéd: A templom legértékesebb kincse

Bev.: Baglyok és denevérek otthona?... Mi tehát a templom?

1. Isten örök jelenlétének a helye.

2. Isten gyermekeinek hódoló imádságának otthona.

Bef.: „Élő üzem”... Örök életet szolgáló **állandó üzem**.

*

Záró alcsoport: Hogyan jelentkezett Isten az emberek előtt?

Függeléként álljon itt ez a kérdés.

1. beszéd: Pogányok lelkében

Bev.: Torzított a felfogás.

1. Faragott képekben.

2. A rettegés lelkével.

Bef.: Torzított eredmény.

2. beszéd: Jézus nyomdokain járók lelkében

Bev.: Szólt az Isten Fia.

1. A sátán átkozódásaitól távol maradv.

2. A Szentlélek sugallta imádsággal áldva.

Bef.: Nyomdokain haladt az ember, a föld zarándoka.

3. beszéd: Az élethivatások eltérése útján

Bev.: Mindenkit valamire hív az Isten.

1. Más és más a hivatásunk.

2. Más és más a kötelességünk.

Bef.: Hivatásod helyes követése – az Istenre találás eszköze.

4. beszéd: A Szentlélek szava útján

Bev.: A Szentlélek az erőnk.

1. A Szentlélek mindenkit indít.

2. A hivatott munkára képesít.

Bef.: A Szentlélektől a megvalósító kegyelmünk.

5. beszéd: A Szentlélek hívó adományainak aránya

Bev.: Egekből ered a hívás.

1. Mindenkiben más és más.

2. De mindenkiben elég erős és elég.

Bef.: Egekbe vezet a hűséges követés.

* * *

B/ rész –a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeire írt beszédek

Az egész „kis liturgia” is az Isten nagyságát és az ember kicsiségét, de a két személy, a Végtelen és a végnélküli örök egybetartozandóságát, a Végtelen kegyes szeretetét hirdeti. – Lássuk most ezeket egyenként.

1. (Introitus) beszéd: Qui est ante saecula?

(Dogmatikus beszéd: A gondviselő

Isten) „Én azonban az Istenhez kiáltok, s az Úr megszabadít engem. Este, reggel, délben panaszkodom, sóhajtok, s ő meghallja szavamat: támadóimtól békességet ad... Meghallgat az Isten, és megalázza őket, ki öröktől fogva nagyon... Vesd az Úrra gondodat, s ő majd gondoskodik rólad” (Zsolt. 54,17-20,23).

Bev.: Idők Ura, Istene – himnusszal magasztalja a magyar nép az ég Urát, és fenségesen vigasztalóan emelő zengéssel felel reá a Zsoltáros mondván: „Vesd az Úrra gondodat, s ő majd gondoskodik rólad” (Zsolt. 54,23). Ennek hitében és erejében imádkozik az ihletett író: „Este, reggel, délben panaszkodom, sóhajtok, s ő meghallja szavamat” (Zsolt. 54,18). – Ezek alapján kérdezem: milyennek látom én az Úr arcát?

1. Az idők előtti Végtelennek.

Ez az arc a teremtés művében fordul a világ felé. Ebből vonom le ítéleteimet. Kicsoda tehát?

a) A mindig „Van”. Ennek a tételnek legszentebb és legfenségesebb leírása az égő csipkebokor. Ezt olvassuk ottan az Úr szavában: „Mondá az Isten Mózesnek: „Én vagyok az „Aki vagyok”...” (2Móz. 3,14). – Majd színezi fenségesen: „Lássátok be, hogy én vagyok egyedül s nincs más Isten rajtam kívül: én ölkök és éltetek, sebesítetek és gyógyítok s nincs, ki kezemből kiszabadíthasson!” (5Móz. 32,39).

b) A mindent teremtő. Az Írás első szavai így csengenek: „Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet” (1Móz. 1,1). Majd a Zsoltáros így zeng: „Félje az Urat az egész föld, remegjen előtte a földkerekség minden lakója, mert az ő szavára lettek, parancsára létrejöttek” (Zsolt. 32,8-9). – Ezt a gyönyörűséges leírást szinte látomásszerűen írja Izaiás: „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket? Ő az, aki megszámlálta kivezeti seregüket, és nevén szólítja valamennyiüket; nagy ereje, erőssége és hatalma miatt el nem marad egy sem” (Iz. 40,26). Ezért fogja szent egységbe a gondolatot Szt. János apostol: „Méltó vagy Urunk Istenünk, hogy tiéd legyen a dicsőség, a tisztelet és a hatalom, mert te alkottad a mindenséget: akaratom hívott létre és teremtett mindent” (Jel. 4,11). – De milyennek látom továbbá?

2. Az ember felé fordulóan kegyesnek.

A mindent jónak teremtő Atya állandóan fenntartja a világot és célja felé segíti teremtett művét. De a világmindenség egyetlen bolygója, a Terra az ember otthona. Azé az emberé, akit képére és hasonlatosságára teremtett az Isten. Mi ahhoz a nemzedékhez tartozunk, amelyet így tervezett ki az égi

Atyánk: „Majd mondá: Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26). – De mi ennek az értéke?

a) Az Isten képén megpihen az Isten arca. Erről zeng a Zsoltáros mondván: „Ám mi, Uram, arcod fényességének jelét viseljük, örömet adtál szívünkbe” (Zsolt. 4,7). – És ennek erejében járjuk vándorutunkat. „Boldog az a nép, mely megéri a harsona szavát! Uram, az ilyenek arcod világosságánál járnak” (Zsolt. 88,16). Éppen azért szinte ellenállhatatlanul a vezetni akaró fényednek ereje. – De a gonoszok felett büntetően jelenik meg az Úr arca. „...De arca fenyegetően virraszt a rosszakon” (1 Pét.3,12).

b) Az „Isten képét” állandóan gondozza az égi Atya. Már csak azért is, mert „akiket eleve ismert, azokat eleve is arra rendelt, hogy hasonlóak legyenek Fia formájához” (Róm. 8,29). Ez a gondozás azután kettős vonalú: védelmezés – a célbafutást gátló gonosszal szemben: „Óvj, mint szemed fényét, jobbod ellenségével szemben, nyújts szárnyad árnyékában menedéket nekem” (Zsolt. 16,8). És kegyelem szórás – a célbafutás biztosítására. Ezért olvassuk ezt az isteni ígét: „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). Azt a kegyelmet vesszük, amelyről így ír az apostolfejedelem: „...bízzatok teljesen abban a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus megjelenésekor fogtok kapni” (1Pét. 1,13). Mindezek betartása után pedig így lesz életigazság Szt. Pál szava: „amint hordtuk a földi ember képét, úgy hordani fogjuk a mennyeknek képét is” (1Kor. 15,49).

Bef.: Milyen legyen tehát a mi életünk? Szeretettől átítatott, mert az „idők Ura Istene” a mi szerető Atyánk.

2. (Introitus) beszéd: Qui creatus est tempora?

(Erkölcsi beszéd: A kegyelmet váró ember)

Bev.: Az Isten művei vagyunk és így az egész világmindenség nagyszerűségének egy-egy „paránytestvére” lettünk. De az „idők előtti Isten” reánk lehelte életének képét, és így időben lett emberek vagyunk, akik a Végtelennek bélyegét és kiemelt szeretetének jegyét viseljük magunkon. Ezért van az, hogy:

1. „Az időben lett” – a Végtelent keresi.

Az ember életét a születés jelzi, de életértékét a lélektermés fémjelzi. A lélek többféle módon mutatja Istenhez való tartozandóságát.

a) Az első lépés a vágyakozás. Ennek kifejezője ez az ima: „Hozzád emelem, Uram, lelkemet” (Zsolt. 24,1). „Hozzád emelem kezemet, óh, te egekben lakozó” (Zsolt. 122,1). Ezért mondja a Bölcs is: „A magasságban van az én lakásom, de trónom felhőoszlopon áll” (Sir. 24,7). És oda sikong imája, ahol az örök Atya valóságát sejtí. Azért kiált a Mestert üdvözlő nép imigyen: „Hozsanna Dávid fiának! Áldott, ki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!” (Mt 21,9).

b) A második lépés – az állandó kutatás. A vágyakozó ember így kiált és így kutat a meghallgató Atya után: „Szorongatásomban az Úrhoz kiáltottam, s ő meghallgatott engem” (Zsolt. 119,1). De ebben már benne cseng a jövő ima gyökere is: „Szememet a hegyekre emelem, onnan jó az én segítségem” (Zsolt. 120,1). A Szt. Pál féle szöveg pedig örök odatapadásának hirdeti: „...sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, mely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van” (Róm. 8,39). – Minden teremtmény magas hegy. Megközelíthetetlennek látszó rejtély. De a szellem ereje a mélységekbe hat, hogy azután a magasságokba emelkedjék. „De a nagy vizek zúgásánál, a tenger csodálatos hullámainál csodálatosabb az Úr a magasságban” (Zsolt. 92,4).

c) A harmadik mozzanat a megtalálás. Ennek ereje pedig az egész életet átalakító. Jól mondja a Bölcs: „Mert aki engem megtalál, életet talál és üdvöt merít az Úrtól” (Péld. 8,35). Mégpedig azért, mert örök igazság ez az általános tétel: „A hűséges barát erős menedék, ki ilyenre akad, kincset talál!” (Sir. 6,14). De ennél boldogítóbb ez a kinyilatkoztatás: „Boldogok a Bárány menyegzős lakomájára hivatalosak!” És hozzáfűzte: „Ezek Isten igaz ígéri” (Jel. 19,9). Mégpedig azért, mert ezek nyomán érkezik el a végső megtalálás. Ezt így hirdeti az apostol: „Boldog és szent az, akinek része van az első föltámadásban! A második halálnak nincs hatalma rajtuk, Isten és Krisztus papjai lesznek és ezer esztendeig uralkodnak vele” (Jel. 20,6).

2. Az „időben lett” a végnélküli életet éli.

Már a Jelenések könyvének előbb idézett szövege is arra utal, hogy a „realitás” a boldogság szent kezdete lészen: reátalálás!!

a) Van életkezdetünk fizikai értelemben is. A mi életünk ugyan kettős jellegű. A kezdetben – időben pihen, és a folytatásban – a végnélküliségbe húzódik. Születtünk – a világba, de belenövünk – a végnélküli életbe. Ezért írja az Írás: „intettünk, buzdítottunk, sőt egyenkint rábeszélünk titeket, hogy méltóan éljetez ahhoz az Istenhez, aki meghívott dicsőséges országába” (1Tessz. 2,12). Ezért részletezi Szt. Jakab apostol: „Halljátok csak szeretett testvéreim, ugye az Isten éppen azokat választotta ki, akik a világ szemében szegények, hogy gazdagokká tegye őket a hitben, sőt örökösivé is annak az országnak, melyet az őt szeretőknak ígért?” (Jak. 2,5).

b) Nincs életvégünk a fizikai életben sem. Jelentése ennyi: nem semmisül meg az ember. Ezt adja vigaszul az apostol száján át a Mester: „Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,26). Más szavakkal a hit szükségességét hangoztatja Szt. Pál: „Mi viszont azért lépünk be békességébe, mert hívőkké lettünk. Azt mondja ugyanis: „Haragban esküdtem eskümet: ők meg nem látják békességemet!” (Zsid. 4,3).

c) Van állandó töltekezésünk. Ad az Isten, de tevékeny erő az Istennek szava és adománya. „Ezért szüntelenül hálát adunk Istennek, hogy az Isten tőlünk hallott igéjét nem emberi tanításként fogadtátok, hanem – amint valóban az – Isten igéjeként, amely benneteket, hívőkben munkálkodik” (1Tessz. 2,13). – Azt is tudomásul kell vennünk, hogy minden kegyelmet ingyen veszünk. Ezért mondja Szt. Pál: „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásunk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24). Sőt értelmezve magyarázza: „De ha ez kegyelem alapján történt, akkor nem tettek fejében, különben a kegyelem már nem volna kegyelem” (Róm. 11,6). De ezt a kegyelmet a bőségek bőségével vesszük. Mindennek ez lehetne az alapja, ha így folytathatnók az Írás szavaival: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Mivel azonban mindezt Istenből merítjük, azért soha ki nem meríthető, hanem örök bőséggel hörpíntető és a végnélküli életben is élvezhető. – Végül is mi az igazság? Időben lettünk, de életvéget sohasem nyerünk. Vita humana – vita indefinita! Ezért gratia aeterna, Deo Patris omnipotenti et amenti.

*

1. (Oratio) beszéd: A sokszorosított kegyesség

Bev.: Az egek felé forduló ember hangjára megnyilatkozik az ég. A szeretet könyörgésére az égi Szeretet felel. – Miben áll az ember esengése és az ég ajándéka?

1. Földiekért esengek.

Elemi hangunk ez: kérve kérünk, mert magunkban gyengék és elégtelenek vagyunk. Ezt tesszük Isten felé is.

- a) Kérjük az élet anyagi feltételeit.
- b) Kérjük az élet terheinek viselési lehetőségét.
- c) Kérjük a földi élet boldogságát.

2. De hogyan felel ezekre az ég Ura?

Földieket is, égieket is kapok. Isten örök tervében egekből vesz az Isten embere. De ezeknek az adományoknak a sorában a legértékesebb az isteni, természetfeletti ajándék.

- a) A földieket is azért kapom, hogy az égiekre előkészítsenek.
- b) Az égieket pedig azért veszem, hogy az örök életben Vele éljek.

Bef.: Ezért a kegyért imádkozzunk most a kegyes Urunkhoz.

*

1. (Graduale) beszéd: Az ember helye az Isten teremtő tervében (Dogmatikus beszéd: Quid de Domine?)

„Óvj, mint szemed fényét... Nyújts szárnyad árnyékában menedéket nekem... Szemed lássa meg igazamat” (Zsolt. 16,8 és 2).

Bev.: Lelkem ősi kérdése: milyen tervvel állított engem a világ porondjára az Isten? Vajon a „talentumot osztó” minek gondolt és miért gazdagított engem?

1. Isten "szeme világa" vagyok.

Valóban itt értékelésről van szó. – Mit érek és kié vagyok?

a) Az Istené vagyok. Ennek pedig hármasszertelemes vagyona. Ez tulajdonjog. Ezért írja az Írás: „Reggel majd ismeretessé teszi az Úr, hogy kik az övéi: a szenteket magához engedi s választottjai közelíthetnek hozzá” (4Móz. 16,5). Ez Isten jegyének hordozása. Ennek a titokzatos jegynek létezéséről beszél Szt. János: „Hallottam a megjelöltek számát is: száznegyvennégyezren voltak Izrael fiainak valamennyi törzsből” (Jel. 7,4). Ez az isteni polgárság gyökérzete. Jól mondja az apostol: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm.8, 16-17).

b) Így Isten rendelkezéséhez igazodom. Isten rendelte: „Tartsd meg parancsaimat, akkor élni fogsz, és tanításomat, úgy, mint szemed fényét!” (Péld. 7,2). Isten ismételt parancsolja: „Figyelj népem, tanításomra, hajtsd füledet szájam igéire” (Zsolt. 77,1). Azért ismétli az apostol is: „Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai” (Róm. 8,14). – De ítéletében és kegyességében is bízunk, mert törvényeinek hűségese voltam. Azt zengi költői alakban a Zsoltáros: „Boldog ember, ki el nem indul a gonoszok tanácsán, meg nem áll a bűnösöknek útján, és le nem ül a pestis székére, hanem az Úr törvényében leli kedvét, s éjjel nappal eszébe forgatja törvényét!” (Zsolt. 1,1-2).

2. Isten szárnya alatt pihenek.

a) Ez biztató az életcél értékét tekintve. Csak értéket őriz az Isten. Nem teremt rosszat és céltalant. „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

b) Ez biztató a célérés lehetőségével. Csak a hazaröppenőt tartja szárnyai alatt az Úr. „Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,26).

Bef.: Képévé alakított, fiává nemesített és örök otthona lakójává tett engem az Isten. Ez a nagy égi kegy az én öntudatom alapja. Éljek tehát úgy, hogy méltó legyek erre a fenséges adományra és megemeltetésre.

2. (Graduale) beszéd: Az Isten dicsérete

(Dogmatikai beszéd: Quid de cultus?)

„Téged, Isten a Sionon, dicséret illet, fogadalmi áldozatot mutassanak be neked Jeruzsálemben” (Zsolt. 64,2).

Bev.: De ha „Isten szeme világa” vagyok, akkor életem tartalma az Isten legyen. Felé fordulok, hogy előtte hódoljak. – Miképpen valósítható ez a hódolat?

1. Sion hegye előtted hódol.

a) Alázkodva várja az ég Ura szavát. Figyelj a Zsoltáros zengő dicséretére és kövesd az isteni példák útmutatását. És olvasd: „Elolvadtak a hegyek az Úr színe előtt, el a Sinai az Úrnak, Izrael Istenének színe előtt” (Bír. 5,5). De figyelj még arra, hogy a hódoló szent hegynek is te vagy, ember, az ígért királya.

b) Meghódolva és felhő gomolygással hódol a csengő szó előtt. Figyeld csak a nagy hegyeken feltörő felhőgomolyokat.

2. Minden tiszteletünk Feléd fordul.

Ez az ember sajátja, mert ő az értelem és akarat birtokosa.

a) Hódolhat úgy, ahogy az Írás mondja. „Áldom az Urat, ki ezt megértette velem, veséim még éjjel is erre intenek engem” (Zsolt. 15,7). „Az igazság útját választottam, ítéleteidről meg nem feledkeztem” (Zsolt. 118,30). „Beszédeid megértése világosságot ad, és értelmessé teszi az együgyűeket” (Zsolt. 118,30). „Gondold meg jól, amit mondok: az Úr megadja neked, hogy mindezt meg is értsed” (2Tim. 2,7).

b) Hódolhat az akarat lendítő erejével. Ősi lendület: a jó keresése. Ezért nem tudunk ellenállni a Jónak, ha megismerjük. Méltán kérdi az Úr: „Ellene szegülhetünk-e az Isten akaratának?” (1Móz. 50,19). Ha megismerjük az Istent, törünk az Isten felé. Az Írás ezt mondja: „Ne legyetek oktalanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarat” (Ef. 5,17). Kövessük tehát, hogy valóság legyen rajtunk a másik szent ige: „Az az Isten akarat, hogy szentek legyetek” (1Tessz. 4,2).

Bef.: Így lesz törtetésünk tárgya az Isten, és életem boldog tartalma az Isten.

1. (Offertorium) beszéd: Hozzád emelkedik a lelkem

(Erkölcsei beszéd: Az emberi lélek gravitációja)

„Hozzád emelem, Uram, lelkemet, Istenem, tebenned remélek; ne hagyj, hogy megszegyenüljek, s ellenségeim belőlem gúnyt űzzenek. Hisz senki, aki tebenned bíz, meg nem szégyenül” (Zsolt. 24,1-3).

Bev.: A kegyes Isten arca **magához** vonzza az ember lelkét. A lélek Istentől jött; azért elemi lendülettel fordul Isten felé. – Hogyan megy ez a belső emelkedés?

1. Benned bízom, Uram!

a) „Hitt Ábrahám az Úrnak s ez igazságul tudaték be néki” (1 Móz. 15,6). – De hozzá hasonlóan igaz az is, hogy: „igéd tartja meg azokat, kik benned bíznak” (Bölcs 16,26).

b) Tudom, hogy Atyám vagy! „Én Atyám! Ifjúkoromnak vezére vagy!” (Jer. 3,4) – mondja ezt az Ószövetség szent szövege. Majd erősíti: „Hiszen te vagy a mi Atyánk! Mert Ábrahám nem tud mirőlünk, és Izrael nem ismer minket; Te, Uram, vagy a mi atyánk, öröktől fogva Megváltónk a te neved” (Iz. 63,16). – „Atyának se szólítsatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a mennyei” (Mt 23,9). Ezért imádkozzuk: „Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy” (Mt 6,9).

2. Erődben sohasem csalódom.

Kicsoda az erős? Az Isten. Ezt olvasom az Írásban: „Én vagyok az atyád erős Istene” (1Móz. 46,3). „...én az Úr, a te Istened, erős és féltékeny vagyok” (2Móz. 20,5). – De miben jelentkezik ez?

a) Ellenségeim meghajlásában. Ebben érzem segítségedet. Olvasd csak az Írást: „Vereséget szenved az erősek íja, de erővel övezik fel magukat a gyengék” (1Kir. 2,4). De ne felejtsd e két szent szöveget: „Hiszen, ha véres áldozatot kívánnál, bizonytal megadnám; de te égő áldozatokban nem leled kedvedet” (Zsolt. 18). „Hiszen napkelettől napnyugatig nagy az én nevem a nemzetek között, és minden helyen tiszta eledeláldozatot áldoznak és mutatnak be nevemnek. Bizony, nagy az én nevem a nemzetek között, –úgymond a seregek Ura” (Mal. 1,11).

b) Az igazság ez: az lesz az igazi áldozat, mikor a lélek áldoz az Úrnak.

Bef.: Nekem terem a föld. Ezt adja az Isten mondván: „Íme, nektek adtam minden füvet, mely magot hoz, a földön, s minden fát, melynek benn a gyümölcsében van fájának megfelelő magva, hogy eledeltekre legyen” (1Móz. 1,29). – De én **Neked** adom, Uram! Ez már a lélek szava, és ez az áldozat lélekereje. Lemondok az enyémről, hogy Tiéd legyen – mindenem!

*

1. (Secreta) beszéd: Áldozati ajándékaid égi ajándékaink

Bev.: Ha mi az egekbe járunk áldozattal, akkor az Isten a földre száll áldásával. – Hogyan megy ez végbe?

1. Egekbe száll minden áldozatunk.

a) Kicsi önmagunk ajándéka.

b) Örök égi Áldozatod megismétlése.

2. Hozzánk ereszkedik minden ajándékod.

a) Földieket adod.

b) Égieket harmatozod.

Bef.: Immulatis rerum! Ez azt jelenti: az egekbe járó ember nyomán földre szálló Isten kegyelme – színében elváltoztatja a világot.

*

1. (Communio) beszéd: Áldozataimat elfogadod

(Dogmatikus beszéd: Az áldozat bemutatása)

„Akkor majd kedvedet leled igaz áldozatodban, ajándékokban, egészen elégi áldozatokban” (Zsolt. 50,21).

Bev.: A föld minden teremtménye a Tied, uram! De én a Te képmásod, önkéntes készséggel nyúlok Feléd! Így lemondok és átadok! Lemondok a földiekről, hogy neked ajánljam javaimat. – Mi tehát az áldozat lényege?

1. Az Úr teljes uralmának elismerése.

a) Nekem adta az Úr, de sajátjának tartom az Úr ajándékát. – Engem, az embert úrrá, birtoklóvá tette. „Megtette házának urává, minden jószágának uralkodójává” (Zsolt. 104,21). De nekem arra kell törnöm, hogy mindig megismerjem és szolgáljam. Különbösen méltóan érne Izaiás jelképes beszédének vádja: „Az ökör megismeri gazdáját, s a számár urának jászolát; Izrael azonban nem ismer el engem, és népem meg nem ért!” (Iz. 1,3).

b) Neki adom sajátját, hogy végső uralmát így is hirdesse életem! Jól jegyezd meg, áldozatot bemutató: „Ti vakok! Hát mi több, az ajándék-e, vagy az oltár, mely megszenteli az ajándékot?” (Mt 23,19). – Aki pedig nem adná meg a köteles áldozatot, az végül is a Bárány legyőzöttje lesz. „Harcot indítanak a Bárány ellen, de a Bárány, aki az uralkodók Ura és a királyok Királya, legyőzi őket meghívott és kiválasztott, hűségese szövetségeseivel” (Jel. 17,14). – De én neki áldozom, mert „Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké” (Zsid. 13,8). – Ismét kérdezem: mi az áldozat lényege?

2. A föld javainak önkéntes átadása.

Miben áll ez?

a) Elégetés és elpusztítás nem a lényeg. Ezért mondja az Írás: „Lehetetlen ugyanis, hogy bikák és bakok vére bűnöket töröljön el” (Zsid. 10,4).

b) Az önkéntes felajánlás az érték. Értelmezd csak Dániel prófétát: „Mint kosokból, bikákból és ezernyi kövér bárányból álló égőáldozat, olyan kedves legyen előtted ma a mi áldozatunk, hiszen akik benned bíznak, meg nem szégyenülnek” (Dán. 4,30).

Bef.: Az igazság az, mikor a lélek áldást hoz az Úrnak áldozatával. Ez már a lélek szava, és ez az áldozat lélekeréje. Lemondok az enyémről, hogy Tiéd legyen minden!

* * *

B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek

A napi Evangélium így szól: „Az elbizakodottakhoz, akik magukat igaznak tartották és másokat megvetettek, ezt a példabeszédet intézte: „Két ember fölment a templomba, hogy imádkozzék, egy farizeus és egy vámos. A farizeus emelt fővel így imádkozott magában: Hálát adok neked Isten, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, gonosz, házasságtörő, mint ez a vámos is. Hetenként kétszer böjtölök, tizedet adok mindenből, amim van. A vámos pedig megállt hátul és szemét sem merte fölemelni az égre, hanem mellét verte e szavakkal: Istenem, légy irgalmas hozzám, bűnőshöz. Mondom nektek: Ez megigazulva ment haza, az nem. Mindazt, aki fölmagasztalja magát, megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 18,9-14).

A Mester mondotta példabeszéd lényeges és rövid tartalma ez az igazság: Isten előtt megnyílt könyv az ember lelke. De ennek a léttételként csengő gondolatnak erkölcsi alakja is van. Ez pedig így hangzik: alázkodjék az ember, ha Istenhez akar közeledni a lélek. Lehetne ez annak a lélektani tételnek az aknázása: csak azt mutasd az égnek, ami valójában a szentélyed. – A megosztott szempontok azután bőséges termést ígérő területet kínálnak szentbeszédeinkhez. – Először tétel –, illetve gondolatcsoportokba osztott különálló beszédvázlatokat, majd beszédláncokat sorakoztatunk fel.

Különálló beszédek

a) *alcsoport: Általános tárgyú beszédek*

1. beszéd: Amit mindenki cselekszik

(Erkölcsei beszéd: Az emberek egyetemes törekvése)

Bev.: Hogy lehetne egy szóval meghatározni az embert? – **Vándor**. Ez volna a helyes felelet. És ez azért volna helyes, mert minden ember vándorutat jár, amelyre a Teremtő állította, hogy elérje földi és örök életcélját. – De most mi kérdezzük: hogyan vállalkozik az ember az életútra és mit akar megközelíteni?

1. A földi utunk célja – Isten-találás.

Életünk isteni és alanyi küldetése életbontakozás. De ebben a munkában elsőrendű az Isten-találás feladata. – Lényeges jegyünk: személyek vagyunk és az Istenszemély áhítózoói lettünk. Örök igazság ugyanis: hasonló a hasonlóhoz vonzódik. Igaz tehát az is: a személyes ember a személyes Végtelen felé vonzódik. – Kérdezzük és keressük most mi azt, hogy mik ennek a törtetésnek részletei?

a) Természetesen **fénykeresésen** indul el az élet „ködös emberének” kutatása. Mégpedig olyan fényt keres, amely reávilágít az útra és olyant, amely megvilágítja az élet lényegét is. – Azért fordul **Krisztus felé**, mert róla tudja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6). És: „Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít” (Jn 1,9).

b) De az élet értelmezése mellett boldogságot keres. Jobban mondva, olyan **életitalt keres**, amely nem pusztít és kiéget, hanem állandóan kielégít és telít. Olyant, amelyre áll az Írás szava: „Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14).

2. De azután a földi találkozásunk eredője – Isten szerinti alakulás.

De mit jelent nekünk, ha az Istenre talál a lelkünk? Csak ismeretet, vagy életlendületet? Bizonyára nemcsak értékbeli gazdagodást, hanem életet emelő lélekerőt is.

a) Tudjuk, hogy a bontakozás **vágyát** az Isten adja a teremtés kincse mellé. Mit ad ugyanis az Úr? „Ada továbbá az Isten Salamonnak bölcsességet, igen nagy okosságot, s oly bőséges ismereteket, mint a tenger partján levő főveny” (3Kir. 4,29). – Tehát gazdagító **adakozót** találunk az Úrban. De tovább menve **égi Atyát** is találunk Benne. Olyant, akire áll a Mester szava: „Ha bennem maradtok és tanításom tibennetek, kérjétek, bármit akartok: megkapjátok” (Jn 15,7).

b) Most már érezzük, hogy közlései és kegyelmei útján **alakulhat** az ember. Ez az alakulás pedig így léssen **életté**: az ember ura lehet a földieknek. Olvassuk az Írást: „És megáldá őket az Isten és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet s hajtsátok uralmatok alá és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain s minden állaton, amely mozog a földön” (1Móz. 1,28). – De továbbá: ura lehet **önmagának**. Ennek fokmérője pedig az apostol szavai lehetnek: „Vizsgáljátok meg magatokat, hogy a hitben éltek-e. Tegyétek csak próbára magatokat! Nem ismeritek föl, hogy bennetek él Jézus Krisztus? Ha nem, akkor nem álltátok ki a próbát” (2Kor. 13,5).

3. Végső életcélunk pedig: földi utunk utáni – hazatérés.

Mi itt a döntő? Annak az igazságnak valósága: ahonnét jöttünk, oda térjünk! Istentől küldettünk, tehát Istenhez térünk.

a) Ez – **kiteljesülés**... Az emberi vágyat lehet úgy is értelmezni, hogy csak véges vágyak vonalán érvényesüljön, de lehet úgy is felfogni, hogy a **személyiség diadalának** vonalán érvényesüljön. Így már a **maradandót** igényli a lélek. – De melyik az igazság? A felelet ez: **Isten bírása** a vágyunk. Ezzel pedig az egész **teljes élettartalom-nyerés**. – Mivel pedig ez már a földön ébredező vágy, azért ez megindulás és indító erő, cselekvésre izzító. Mégpedig arra a cselekvésre, hogy **életképben** is megközelítsük az örök Jóságot. – Az Isten valóságának képletes megközelítése pedig már megindul a földön is. Ezért az ilyen életnek eredménye a daloló lélek örömeke: „Dicsérjétek az Urat, ti szolgálak, dicsérjétek az Úr nevét!” (Zsolt. 122,1). – És miért? Mert a legteljesebb kiteljesülés az a kegy, hogy **Isten fiává** lehet az ember. Hallgassuk csak: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

b) Ámde az öntudat és kiteljesülés mellett a – **boldogságtelelés** az életünk főtartalma. Ez azután egyéni. Valóságban földi életcél keresése, de olyan formában, hogy ez alapja léssen az örök életnek. – Tehát földön indul vágyból: „Bár lakhatnék mindörökké hajlékodbán, hogy oltalmat lelhetnék szárnyad árnyékában!” (Zsolt. 60,5)... Közeledvén a célhoz így szól a boldog ember dicsérő diadalának éneke: „Szívem ünnepi szózatától árad, zengem dalomat a királynak; gyors író vesszeje lett a nyelvem” (Zsolt. 44,2)... És a végtelen boldogságot ünnepli az apostol mondván: „...sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, mely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van” (Róm. 8,39).

Bef.: Mit mutat mindez? – kérdezem újból és összefoglalóan. Azt a nagy és egyetemes emberi vágyat, törtetését és lendületet, amely az Úr országa felé ragad mindnyájunkat. Törtetésünk az örök „Sarkcsillag” felé... Mert kik vagyunk mi? **Vándorok** vagyunk a földön, de **hazavágyók**. Vándorok, akik Urunkkal járunk. Előtte alázkodunk, hogy örök kísérlőnk legyen, Vele járunk, hogy hazakísérjen és Vele megyünk, hogy véglegesen Vele éljünk mindörökké!

2. beszéd: Az ember köntöse

(Erkölcsei beszéd: Az Isten felruházottai)

Bev.: A boldog ember eszménye szerint egyiket ilyen, a másikat más boldogít. Legalább látszólag!
– Az a kérdés, hogy milyen köntöst öltünk, hogy Isten házanépévé legyünk? Figyeljünk csak arra, hogy öltözködésünk kettős vonalat követ. Öltözködhetünk a külsőségek köntösebe, de öltözhetünk a lélek köntösének színeibe.

1. A földből szerzett köntöst öltük-e magunkra?

Ennek a külső öltözéknek több alakja van.

a) Lehet egyszerű gúnya. Szegény ember ölti magára, hogy a földiekben való hiányosságát így is dokumentálja. – Ebben járnak a halász apostolok és ebben járnak a remeték, szerzetesek és szegények.
– Hogy az embereknek ítélete milyen, azt mindenki tudja, de hogy a Mester ezeket a gúnyával fedetteket igen nagyon szerette, az is bizonyos.

b) De lehet ez díszes palást is. Ezek hordozói látszólag hatalmat vagy vagyont birtokolnak. De az nem biztos, hogy az emberek ítéletén túl, az Isten előtt is értéket képviselnek. Ne feledd a Mester szavát, aki a külsőségek láttára ily keményen is beszél: „Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti képmutatók! Fehérre meszelt sírokhhoz hasonlítok, amelyek kívülről ékeseknek látszanak, de belül holtak csontjaival és mindenféle undoksággal vannak tele” (Mt 23,27).

c) De lehetséges az is, hogy csak látszat pókháló a szövete. Ez a legrosszabb. Így ugyanis minden érték elvész, ami a ruházat célja és haszna. – Ha pedig itt is átvitt értelemre gondolok és a látszatot erkölcsi lazaság elkendőzésének, eszközének tartom, világosan érzem az Isten ítéletét. Azt az isteni ítéletet, amelynek gyökerét így jelzi a próféta: „Nos hát, seregek Ura, te igazságos bíró, ki a veséket és a szíveket vizsgálod, hadd látnom, miként állasz bosszút rajtuk! – Mert előtted tártam fel ügyemet” (Jer. 11,20). De azt az ítéletet, amelyet a Mester így hangoztat: „Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti képmutatók! A prófétáknak sírboltot építetek, az igazak síremlékeit fölékesítitek és azt mondjátok: Ha atyáink napjaiban éltünk volna, bűnrészesek a próféták vérében... Töltsétek csak be ti is atyáitok mértékét” (Mt 23,29 és 32). – De feladható a második kérdés is:

2. Vajon lélekselyemből szövött köntös-e?

Itt természetesen a lélek munkája szötte lelki köntösről lesz szó. De milyen lehet ez? Alapjában tudni kell, hogy egy részét adományozta a Teremtő, másrészt a Megváltó.

a) A lélek aranyszálainak fonalai alkotják az ősi anyagot. Ez a szellemi lélek értéket jelentő értelme és akarata, amely alkalmassá teszi az embert, hogy lélekköntöst, Isten terve szerinti köntöst készítsen önmagának.

b) De az emberi lélek köntöse még a kegyelemnek aranyfonalaival is áttörendő. Ennek anyagát, a megszentelő kegyelmet a Mester szerezte és adja. A szerzés a megváltás eredménye. Ezt mondja az apostol is: „Egyetlen áldozatával örökre tökéletessé tette a megszenteltek” (Zsid. 10,14). – Az adás az isteni Mester szóró gesztusának széles területe. Azért mondja magáról: „Mindenkinek mindene lettem, hogy mindenkit megmentsék” (1Kor. 9,22). Az apostol szava a Mestert tükrözi...

c) Végül az örök lélekruha gyönyörűségét tárja elénk. Ez pedig annyit jelent, hogy a lélekköntös nem is a fedőöltöny, hanem a lélek valóságos színpompájának a jelentkezése. Itt tehát arról van szó, hogy olyan lelki „átöltözésről” beszélünk, amelyet jelképesen így ismert az apostol: „Öltsétek föl Isten fegyverzetét, hogy helyt tudjatok állni az ördög cselvetéseivel szemben... Álljatok ki tehát: derekatokra csatoljátok a tisztesség övét, öltsétek magatokra az igazság páncélját...” (Ef. 6,11 és 14).

Bef.: Ezt a köntöst fonom és varrom és öltöm magamra; így leszek Krisztus földi zarándoka és így leszek Isten befogadottja. Állni fog reám az apostol szava: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösök is; örökösök Istennek, Krisztusnak pedig társörökösök. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,16-17).

3. beszéd: „Embertypusok”

(Erkölcsei beszéd: Az emberek típusai)

Bev.: Az ember szempárja – a kifelé fordulást és az észrevevést szolgálja. Ez az isteni terv. De ez-e az ember egész életének a hivatása? Olyan látás-e, amely kifelé törtet, vagy olyan-e, amely befelé és felfelé tör? – Mindezt akkor tudnánk helyesen eldönteni, ha vizsgálnók az emberek életmódszereit és

ebből állapítanók meg a helyes feleletet. Nézzük tehát, milyen embertípusok járnak a földön?

1. A külsőség embere az első.

Mit tesz?

a) Felfog. Röviden: lát, megismer és a lélekbe bocsátva emlékként őriz.

b) Ítélezik. Röviden: a benyomások alapján hamarosan elfogad, vagy visszautasít. Ítéleteket mond nagy megfontolás nélkül. Ez az ítéletében „vakmerő ember”.

c) Végül is maga szintén ezért cselekszik. Csak azt akarja, hogy a külső látszat szerint jó és helyes legyen a cselekedete. Mindenesetre ez is egy típus, amelynek jellegzetes vonása a külsőség látása és a külsőségek keresése.

2. A belső látás embere a másik.

Ez a típus befelé forduló szemmel és az életet és annak minden mozzanatát a belső szándékok szerint ítéli.

a) Látja önmaga és mások lelkét. Mégpedig a magáét teherrel terhelve, a másét kincssel gazdagítva. A jó hasonlat ezt mutatja: mellettem láthatóan lóg a saját bűneimnek zsákja, és mellette a mások erényeinek tarisznyája...

b) Látja Istent és isteni szeretetét. Látja pedig abban, hogy kap Tőle lélekértékül ajándékot és égi áldást. Ilyen lélekre két igazság áll: „Emlékezetessé teszik nevedet mindenkor, nemzedékről-nemzedékre, s dicsérni fognak érte a népek örökkön-örökké” (Zsolt. 44,18). – „Ki ragadhat el minket Krisztus szeretetétől? Nyomor vagy szükség, üldöztetés vagy éhínség, ruhátlanság, életveszély vagy kard?... sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, mely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van” (Róm. 8,35 és 39).

c) Ezekből a látásokból azután az következik, Istenért él. Úgy, ahogyan az apostol mondja: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Melyik a megerősödött lélek? A második. Veszíti a testet és nyeri az égi kegyet. – Léleklátó legyen a földi zarándok, és hazatérő léssen a hazaérő isteni követ.

4. beszéd: A mi legdrágább kincsünk

(Erkölcsei beszéd: Hitünk kincse)

Bev.: A pogányok szokása volt, hogy amit a legértékesebbnek tartottak, azt magukkal vitték a sírba. Lovakat, aranyat, sőt sokszor rabszolgákat is, hogy legyen ami és aki szolgálja őket. – És a Krisztus népe? Azt akarja vinni egész életén át, ami a legértékesebb. El akarja magát kísértetni ezzel a kincssel az örök kapukig, hogy annak erejével megerősítve szolgálhasson az örök Atyának. – A hit kincsére gondolok. Arra a kincsre, amely hármassal erővel élte bennünket. – Kérdezhetem, hát ezek a kegyelmek milyen módon jelennek meg a lelkemben?

1. Hiszem, hogy küldtettem az Istentől.

a) Ez az eredet és cél kérdésében való hit. Ennek részletezése így állítható be és értelmezhető: az Isten adta hittel gondolok és fordulok az életem eredetének tételéhez. – Lelkemet úgy telítse a hit, hogy lássam és érezzem ezt az igazságot: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

b) Ugyancsak Isten adta hittel fordulok az életem céljának az Isten jelezte módon való elfogadásához. „Mivégre vagyok a földön?” A Káté felel, de ezen az alapon: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

2. Hiszem, hogy segít az Isten.

Ez az Isten, ember kapcsolatának kérdése.

a) Velem – jó és balsorsban. „A föld széléről kiáltok hozzád szorongó szívvel, emelj kősziklára és vezérelj. Mert te vagy az én reménységem, erős tornyom az ellenség ellen” (Zsolt. 60,3-4).

b) Velem – a bűnbocsánat kegyelmével. Ezért könyörgök, hogy én is azok közé tartozzam, akikről így szólt az égi Áldozat: „Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32).

c) Velem – a megszentelés égi kincsével. Erre hangol az Írás: „Bízzál az Úrban s a jót cselekedd, lakjál a földön és élvezd gazdagságát” (Zsolt. 36,3). – Ezt teszi a Mester: „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé” (Jn 4,13).

3. Hiszem, hogy hazavár az Isten.

De miben látom, hogy engemet hazavár az Isten?

a) Lelkem vágytartalmának teremtésében. Olyanná teremtett, hogy lelkem ősi vágya így cseng isteni imában: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozád, Istenem” (Zsolt. 41,2).

b) De ugyancsak látom Megváltóm szeretetében. Az Úrról ezt írja az Írás: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). A Mester pedig ezt mondja: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz” (Jn 15,5).

c) Végül pedig látom és érzem az istenivé nemesítés végnélküli kincsében. Ezt szerezte: „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). És ezt hozza: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Ennek az eredménye: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is; örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,16-17).

Bef.: Mít viszek végül is magammal? A hit fényével világított és kidolgozott isteni életet, hogy angyaloknál szentebben dicsérjem az égi Atyámat! – Meddig? Mindörökké! A hit elhal, és örökké él a szeretet. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

5. beszéd: A személyválogatás

(Erkölcsei beszéd: Érdem szerinti az isteni alap...)

Bev.: Mi legyen az ember megítélésének és kiválasztásának alapja?

1. Ne válogass – külsőségek szerint.

a) Ne válogass! Mindenkit szeretettel nézz és ítélj. Erre buzdít a Mester.

„Mester, mondták neki, tudjuk, igazmondó vagy és helyesen tanítasz. Az emberek személyére sem vagy tekintettel, hanem Isten útját az igazság szellemében tanítod” (Lk 20,21).

b) De ha munkára választasz, akkor érdem szerint válogassál! Kövesd a Bölcs szavát: „Tartsd, fiam, lelkedet szerénységben, de becsüld meg érdeme szerint! Ki tartaná igaznak a maga ellen vétőt, és ki becsülné meg azt, ki önmagát gyalázza?” (Sir. 10,31-32).

2. Isten válogat – érdem szerint.

a) Nem érdem nélkül. Figyeld csak az Úr választásának alapjait. „A tekintélyesek pedig, – hogy azelőtt milyenek voltak, nem tartozik rám, az Isten nem személyválogató – a tekintélyesek engem semmivel sem terheltek meg” (Gal. 2,6). Sőt örök emlékedben őrizd ezt az isteni ígét: „Gazdák! Viselkedjétek velük ugyanúgy. Hagyjátok el a fenyegetőzést. Hiszen tudjátok, hogy nekik is, nektek is Uratok van a mennyben, s nála nincs személyválogatás” (Ef. 6,9).

b) Hanem érdem szerint és kegyességből. Ennek jutalma a bér. Ezért mondja a példabeszéd: „Egy embernek két fia volt. Elment az elsőhöz és így szólt: Fiam, menj ki ma dolgozni a szőlőbe. Megyek uram, felelte, de nem ment ki. Elment a másikhoz és őt is megkérte. Nem megyek, felelte, később azonban megbánta és kiment. Melyik teljesítette a kettő közül atyja akaratát?” „A második”, válaszolták. Erre Jézus így szólt hozzájuk: „Bizony mondom nektek: a vámosok és az utcanők megelőznek titeket Isten országában” (Mt 21,28-31). – Sőt ezért terjeszti ki ezt egyetemes tétellé az apostol: „dicsőség, tisztelet és békesség mindannak, aki jót tesz, elsősorban a zsidónak, aztán a pogánynak. Isten ugyanis nem személyválogató” (Róm. 2,10).

Bef.: Végül is munkánk valósága Krisztusnak bennünk folyó munkája. „A lelki adományok különfélék, de a Lélek ugyanaz” (1Kor. 12,5). És az erőnyilvánulások is különfélék, de ugyanaz az Isten, Aki mindezt és mindenkiben cselekszi. Azért úgy dolgozzunk, hogy Krisztus szerint cselekedjünk és úgy válogassunk, hogy a végzett munkaszándék és teljesítés alapján ítéltsünk.

*

b) *alcsoport: Emberi gyengékről és isteni megbocsátásról – gondolategységek*

Az Evangélium isteni ígéire támaszkodó egyes beszédek külön is értelmezhetők.

Első gondolat: Az Úr színpadának szereplői

1. beszéd: A farizeus

Bev.: A farizeus a külsőségek hódolója. De miben?

1. Hűséges – a törvény betűjében.

2. De hűtlen a törvény – szellemében.

Bef.: „Pedig a betű öl, a lélek éltet” (2Kor. 3,6).

2. beszéd: A vámos

Bev.: Minden munkás bérért dolgozik, tehát vámszedője az életnek. De az a kérdés, milyen bért szed a dolgozó ember?

1. A munkabér jogos tulajdonunk.

2. De hamis üzletünk örök terhünk.

Bef.: Csak egy könnyíthet: a meghajló, alázatos bánatunk.

3. beszéd: Az Úr

Bev.: Diktálja az élet igazságát. Ő tehát életmódom örök rendezője.

1. Az Úr a törvény hirdetője.

2. Az ember a törvény hódolója.

Bef.: De kicsoda a törvény Szankciója? Az ég Ura, aki előtt számol a föld zarándoka.

*

Második gondolat: Kicsoda vagyok és hogyan tevékenykedem én az élet színpadán?
(Parancsban így szólna: ítéld meg most önmagadat!)

1. beszéd: Farizeus?

Bev.: Kérdőjel az ember? – Valóban mi az én élettartalmam?

1. Sokszor külsőségekre törő.

2. Sokszor öntelt és hivalkodó.

Bef.: Kihez hasonlítok így?

2. beszéd: Vámos?

Bev.: Csak Krisztus nem mondhatta önmagáról! – Milyen vagyok és milyen legyek?

1. Ismerjem el bűnös voltomat.

2. És alázattal szánjam és bánjam bűneimet.

Bef.: Boldog lehetek, mert Krisztus felemel engemet.

3. beszéd: És az Úr?

Bev.: Örök felelősséggel indít minket, lát és megítél.

1. Látja tetteim külső kereteit.

2. Látja tetteim belső rugóit.

3. Igazságosan ítéli életem cselekedeteit.

Bef.: Nem vezethető félre, de atyai szeretettel ítél az égi Atya.

*

Harmadik gondolat: Az élet színpadának művésznépe

1. beszéd: Csak külsőséggel szolgálók

Bev.: Az emberi élet tevékenységét és annak értékeit külső jelek mutatják. – A külsőséges ember jegyei melyek?

1. A látszat fényében tündöklés.

2. A lélek sötétségéből kirobbanás.

Bef.: A külső ködmen nem az értékmutató.

2. beszéd: A belső életre is törők

Bev.: A „külsőséges emberrel” azonban a „belső élet embere” nem dicsőség uralást keres, hanem életet szolgál. Hogyan?

1. Isten szándékait keresi.

2. Isten rendelkezéseit követi.

Bef.: Hogyan nevezném ezt az embert? „Az Isten igazi embere”.

3. beszéd: Az élet Urára találók

Bev.: Mire törnek az emberi cselekedetek? Szolgáló önmaga kibontására és az Isten megtalálására. – De hogyan fonódik végre is az ember az Istenhez?

1. A teremtés, fenntartás és gondviselés tárgyi kapcsolataival.

2. A készséges szeretetből fakadó alanyi odahajlással.

Bef.: Itt megtalálható az örök gravitáció, de érvényt talál az örök vitális adhézió.

*

Negyedik gondolat: Az Isten szerint élők

1. beszéd: Az Isten igazi népe

(Dogmatikus beszéd: A megszentelő kegyelem hordozói)

Bev.: Amikor a farizeus és a vámos templomlátogatásait elolvassuk, akkor ezzel a szöveggel zárul a történet: „Mindazt, aki fölmagasztalja magát, megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 18,14). – Megigazult lett az egyik. De kérdezhetjük, vajon magától az embertől függ-e ez az áthajlódás? Vagy az Isten az, aki az alapot, a lendületet adta? Azt is kérdezhetném, mi ebben az ember szerepe? – Azt mindig és ismételten is halljuk az Evangéliumban: „Nálam nélkül semmit sem tehettek”. Az is elevenen rajzolódik elénk, hogy a Mester keményen mondja Nikodémusnak: „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). Az Isten képének kell élettelevényévé lennünk, ha a földi életünkben vetíteni akarjuk Isten képét. – Kiken verődik ez az életkép?

1. A megszentelő kegyelem befogadói.

Az Egyház hivatott tanítói és tudósai úgy írnak az emberről, hogy ez természetes és természetfeletti életképet mutat.

a) Sőt Krisztus Urunk azt is tanítja, hogy a természetfeletti átnemesedés az ember földi és égi kiteljesülésének feltétele. Magáról a keresztségről, mint az Egyházhoz csatlakozás lelki és nélkülözhetetlen alapfeltételéről így nyilatkozik: „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni; aki nem hisz, elkárhozik” (Mk 16,16). – A Nikodémusnak szóló fenti idézet arra utal, hogy a természetfeletti élet feltétele a Szentlélekben való újjászületés.

b) Ha mármost az Egyház tanítását vizsgáljuk, hogy tárgyilag miben áll a lélek megszentelődése, akkor azt kell megállapítanunk, hogy ennek lényege az isteni természetben való részesedés, és szorosan hozzáfüggően a természetfeletti ajándékoknak, a hit, a remény, a szeretet isteni ajándékainak belénkötése. – Az elsőről így szól az Írás: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). „A remény pedig nem csal meg,

mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

c) Bár mindez felcsengő szónak hangzik, de lényegébe azt jelenti, hogy az ember olyan belső változáson megy át, amely a természetes életét természetfelettivé, istenivé alakítja. Jól jegyezd meg: Isten a megigazulást adó, és az ember a megigazulást élő. – De tovább is kérdezhetem: kiből verődik ki az Isten képe?

2. A Szentlélek ajándékainak birtoklói.

Az emberi lélek ékességét és természetfeletti életből feszülő működését azután a Szentlélek ajándékai biztosítják.

a) Már az Ószövetség is szól erről, amidőn így ír: „De vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökérzetéből. És rajta leszen majd az Úr lelke: a bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és az erősség lelke, a tudás és a jámborság lelke, és eltölti őt az Úr félelmének lelke. Nem aszerint ítéld majd, amit a szem lát, és nem aszerint ítélsz, amit a fül hall, hanem igazságosan ítéld majd a szegények fölött...” (Iz. 11,1-4). – De az Újszövetség így szól róla: „Egyik ugyanis a Lélektől a bölcsesség adományát kapja, a másik a tudomány adományát ugyanattól a Lélektől... ez csodatevő hatalmat, amaz meg a prófétalást, egyik a szellemek elbírálását, másik többféle nyelvet, a harmadik viszont a nyelvek megfejtését” (1Kor. 12,8 és 10). – Egyháztudósaink pedig egész részletesen azt írják: az ember természetmegemelő kegyelmének működését segíti habitusából.

b) Ha valóságát vizsgáljuk és belső értékét kutatjuk, akkor azt kell mondanunk, hogy ezek az ajándékok az isteni természet operatív segítői. Könnyedség, lelkiület adatik ahhoz, hogy az átalakult természet tevékeny kedhessék. Ne felejtjük: „A test vágyódása ugyanis Isten ellen van, mert nem veti alá magát Isten törvényének, hiszen nem is képes rá” (Róm. 8,7). – Gondoljunk csak –mondjuk: az értelem ajándékára. A természetes értelem a világ rejtélyeinek megvilágítási eszköze, de a természetfeletti a világ értelmezése – a kinyilatkoztatás alapjain nem a természetes ész műve. Ebbe a világba már csak az ember lát bele, akinek a lelkét az isteni fény kegyelmi lobbanása tette alkalmassá az ember véges értelmére, a véges dolgoknak végcélja megismerésére, az isteni kegyelem fénye pedig az örök értékekkel vonja isteni világosságba. Ilyenek a lélek végnélküli értelme, a kegyelmi élet, a megváltás, az örök élet. – Íme, ilyen ajándékokat hordoz az ember, aki megigazultan távozik az Isten színe elé.

Bef.: De kérdezem a végén: mi módon hálálhatta meg a megigazulást a vámos, az égi Atya kegyét? A felelet adja meg az embernek az üdvösség elnyerésében betöltött szerepét. Hazavitte az ég ajándékát és életté alakította az Isten kegyelmét. Te is, drága hívő, gyűjtsd itt az Úr ajándékát és megigazult élettel szerezd meg az örök élet ajándékát.

2. beszéd: A megtérés útján

(Dogmatikus beszéd: A megtérés lényege)

Bev.: Az Evangélium a tékozló fiúban mutatja be, az élet ezernyi alakban tárja elénk. **Papini**, a híres író életének négy sorozatos kötetében mutatja be azt a válságot, amelyet a farizeus és a vámos példabeszédében fejteget a Mester. – Mintha azt mondaná: járjuk az élet útját sok-sok bűnnel terheltén a lélek szentélyét. De végül is az úr házába lépünk és ott az Ég Urával találkozunk, életlemérés történik, és életterhek könnyítését nyerjük. – Az a kérdés, milyen lemérést végezne az ember, hogy kegyes ítélettel ítélje meg az Isten?

1. Legyen az ítékezés nem hivalkodás.

Az ember hajlamos olyan élettörténet rajzolására, amelyből csak az domborodik ki: íme én a hűséges szolga és az értékes adakozó.

a) A templomkapun belépve vedd a tisztánlátás kegyét. Ez pedig képesítsen arra, hogy lásd lelked hibáit és sok bűnét. Ez a látás megtorpan a küszöbön belül és a templom sarkába szorít. Szinte kicsordul lelkedből a vámos imája és alázatosan mondja: „A vámos pedig megállt hátul és szemét sem mert fölemelni az égre, hanem mellét verte e szavakkal: Istenem, légy irgalmas hozzám, bűnöshöz” (Lk 18,13).

b) És ez a fohász tömjénként száll az egek felé. Tört a szív, amely törten emelkedik, könnyező a hang, amely nem hangoskodik, és mégis ez az a hang, amely az Isten elé emelkedik.

c) Ebben azután benne rejtőzik a bánkódás bús dala. Természetes, hogy kopogató hang az egek Ura lelkében. Az ég Ura ismeri az embert, de várva várja az önmagát vádolást, a bánkódó bűnöst. Gondolj csak a Mester életére! Milyen volt a lelke, ha Felé fordult a bűnösök arca: fedő, a gonosz

életet befedő takarás. Majdnem azt mondhatnám, előtérbe állítása a külső jónak, amelynek igen sokszor elfedett, elrejtett valósága a lélek bűnös élete. Látszatban mutatkozik a jó, pedig gyökere az önzés, önteltség s gög. – Istent kereső és életet Elébe tárni akaró ember, vigyázz arra, hogy hivalkodó hangod elcsendesítésével lépj az Úr szentélyébe. Jegyezd meg a próféta szavát: „Nos hát, seregek Ura, te igazságos bíró, ki a veséket és a szíveket vizsgálod, hadd látnom, miként állasz bosszút rajtuk! – Mert előtted tártam fel ügyemet” (Jer. 11,20). Ha Istennél akarnál tisztulni és gazdagodni, akkor öngőgöd helyett az alázat lelkével kellene kopogtatni.

2. Legyen a te ítélkezésed alázatból fakadó.

a) A templom kapun belépve vedd a tiszta látás kegyét. Ez pedig képesítsen arra, hogy lásd lelked hibáit és sok bűnét. Ez a meglátás kicsordítja lelkedből a vámos imáját: „Istenem, légy irgalmas hozzám, bűnöshöz” (Lk 18,23).

b) Amint előbb is említettük, ez a bánkódó ima kopogtat az egek Ura lelkében, mert őszinte bánkódással teli könyörgés a bűnösség beismerése után...

c) De az egek felé érkező bánatima – egek áldozatforrásának a megcsordítója. Az ég szeretetéből köztünk járó Mester felelete mindig ez: „Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket, hogy megtérjenek” (Lk 5,32). Sőt örök igazság ez a tétel is: „Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32). – Mi következik mindezekből? Az a tétel, amelyet így hangoztat a Mester: „Mondom nektek: Ez megigazulva ment haza, az nem. Mindazt, aki fölmagasztalja magát, megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 18,14).

Bef.: Talán a „Delta panasz” című vers adná a legszebb befejezést. A „Delta” panasolja a „tenger anyja” öle várakozásánál panaszosan: milyen szennyes és hosszú utat tett kígyótestem. De csak egy vigasza marad: majd elnyel és megtisztít a „tenger anya”. – De ezzel szemben a magát igaz ítélettel ítélő és az égi Atya előtt lélekbánkódással mérlegelő ember nem merül úgy el az „Élet tengerébe”, hogy megsemmisül, hanem olyan csodás változáson megy át, hogy ősi, a forrás kezdetétől nyert tisztaságát visszaszerezve visszaveri tükrén az Alkotó, az Isten képét. – Röviden, mi történik vele? Ez a szent igazság ismétlődik életén: „Nektek jutott, hogy megértsetek Isten országának titkait” (Lk 8,10).

*

Ötödik gondolat: „Önistenítők”

1. beszéd: Felfuvalkodott önimádók

(Erkölcsi beszéd: A gög)

Bev.: Én! Az angol nagybetűs „I”. De ez tiszteletből íródik. – Csak az emberek semmiből nagygyá lenni akaró tömege gögből döngeti mellét mondván: „Én”, „Én” tizedet adó, böjtölő farizeus!... – Amikor ennek a példabeszédnek szövegét olvassuk, akkor méltán kérdezzük, mit tesz valóban az ember, amikor kétségtelenül nagy és isteni kincseinek birtokában eltékozolva az égi adakozónál, az öngőg bűnös elteltségével éli életét?

1. Kődösíti a környező világot, sőt az Istent is.

Az Isten terve szerint valóban nagy az ember, de ugyancsak az Isten terve és igazsága szerint Istentől vett kincseknek tekintsd értékét.

a) Ember nagysága – belső lényege kiható és önmagát átnemesítő tevékenysége. Lényege ez: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Kiható ereje így jelezte: „És megáldá őket az Isten és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet s hajtásatok uralmatok alá és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain s minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 2,28). – Öntökéletesítése pedig Krisztus biztosította lehetősége, az Istenfiúság magaslata. Ezt hirdeti Szt. Pál mondván: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösök is Istennek, Krisztusnak pedig társörökösök. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,16-17). – Ne akarj felülemelkedni a mindenét Istentől vevő környező világ fölé. Te több talentumot kaptál, de te is kaptál...

b) De ha jól figyeltük, mindez az Isten ajándéka. Így tehát nem lehet a gögnek méltó alapja. Jól jegyezd meg: „Ki tesz téged másnál különbbé? Mid van, amit nem kaptál? Ha pedig kaptad, mit dicsekszel, mintha nem kaptad volna?” (1Kor. 4,7). Így tehát az Isten legyen az ősforrás, akitől

mindent vettél. – Ismét azt kell mondanom: ne feledd el a nagy Adakozót, ne vonja ködbe képét öngőgöd fénye. Az igazság ez: Tőle vettél mindent.

c) Az ember szerepe csak a helyes hozzászólás. Ez parancs, ez kötelesség. Igaz, hogy lehet érdem, de végül minden Istentől vett adománynak értékesítése. Itt is arra kell figyelmeztetnem, nem vagy több lényegileg a világnál, mert hozzá hasonlóan megvalósítója vagy az adományoknak. Az égi Atyát pedig ne is kísérelj, hogy ködbe vond, mert Ő a mindent adó és bőségesen szóró, kiemelkedik a világ, az ember és minden létező fölé. – S ha így áll elénk az emberi élet, akkor szerényedjünk el abban az igazságban: életkincsekkel elfogadók vagyunk a földön, hogy kidolgozott életkincsünket elfogadók ne maradjunk, hanem azokkal a kincsekkel kopogtassunk az egek kapuján mondván: amit nekem adtál, értékesíteni próbáltam a Te dicsőségedre (Példák: a talentumokról számot adó emberek...). – De a világ és Istennek ködbe vonó kísérlete után más bünt is elkövet a gőgös. Mégpedig ezt:

2. Isteníti és fénybe vonja önnön senkiségét.

Előbb az isteni kinccsel dicsekvő emberről szóltunk, de most ködbe kell vonni a valóságban élő embert. Mégpedig azért, hogy ha látjuk a valóságos célt, akkor méltán kérdezzük: miért isteníti ez az ember önmagát? – Mert micsoda az ember?

a) Vagy a bűnök hordozója. Ez a legfőbb. Az eredeti bűn terhét mindnyájan viseljük, a személyes bűnök súlyát pedig egyéneként érezzük.

b) Vagy a bűnös küzdelmek bíraskodója. Ezt közösen vívjuk. „Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1). – De a győzelemhez csak az Isten kegyelme segít. „Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségedben lesz teljessé.” Örömet dicsekszem tehát gyöngeségeimmel, hogy Krisztus ereje lakjék bennem” (2Kor. 12,9).

c) Vagy az Úr kegyelméből tisztuló újjászületett zarándok. – Vajon a három közül melyik hivalkodhat önértékének mindenekfeletti voltával? Az igazság ez: a bűn a tied, a küzdelmes életben a nagyobb erő Istené, a megtisztulásban pedig minden erő az Istené. Így azt is mondhatnók: a gőg hazug önitélés, mert magának tulajdonítja azt, amit Istentől kapott.

Bef.: Egész életünk életigazsága legyen: „A tövisek közé esők azok, akik meghallgatják, de az élet gondjai, gazdagsága és élvezetei között fejlődésükben megakadnak és termést nem hoznak” (Lk 8,14).

2. beszéd: A tudás gőgje

Bev.: Mindent ismerek!...

1. Értelmünk mélyre hat.

2. A mélység és magasság előttünk hódol.

Bef.: Pedig csak parány az ismereted területe.

3. beszéd: Az önélet gőgje

Bev.: Felmagasztaltatom!...

1. Isten mércéje – életem vonala.

2. Életem – Isten öröme.

Bef.: „Aki magát fölmagasztalja...”

4. beszéd: A hatalom gőgje

Bev.: Önura embernek hirdetem magam.

1. Enyém az erő.

2. Enyém a mindenség.

Bef.: Pedig csak parányi függvény vagyok.

5. beszéd: A vakság fényözönében

Bev.: Vess fényt az életre és látni fogod igazi értékedet.

1. Isten jegyeit viseli minden, ami jó.

2. Ember romboló gyarlóságát mutatja, ami rossz.

Bef.: Az Isten érték, és nem te vagy ember.

6. beszéd: Kié a hatalom és az erő?

Bev.: A mindenség Ura: a Teremtő.

1. Isten tehát az erő és a hatalom.

2. Ember legyen az alázat és meghajlás.

Bef.: Kivetni a gőgöt, hogy szolgáltassék az alázat!

*

– Néhány „pótbeiktatás” az adott gondolatkörhöz

1. beszéd: A hivalkodás hangos a földiek felé

(Erkölcsei beszéd: A hivalkodás)

Bev.: Ember füle befogadja a hangoskodók szavát. De nagyra értékeli-e maga az ember?

1. Bántja a lelkét a hangoskodás.

a) Mindenki kerüli.

b) Mindenki kevésre becsüli az ilyent.

2. Mert igénye kizárólag a föld birtoklása.

a) Tekintélyt keres.

b) Vagy földi értékelést.

c) Nagyot, előnyt, igazat.

Bef.: A szó, rossz értelemben a pusztában kiáltó szó, az emberi hivalkodás.

2. beszéd: A hivalkodás gyenge az égiek felé

(Erkölcsei beszéd: A hivalkodás hatása)

Bev.: Longfellow versében a nyíl fölfelé röppenve a földre száll és a föld fájába fúródik. – De a szeretet nyila az egek felé tör, és akivel gyakoroltam, annak lelkében örökké él. – Mi tehát az ég felé törő lendület?

1. Nem a büszke felkiáltás.

a) A hangok elcsendesednek.

b) Végül is a légűrben eltűnnek.

2. Hanem a szeretetteljes felemelkedés.

a) A szeretet a szeretethez tör.

b) A szeretet a szeretetre felfigyel.

Bef.: Isten lelkében is örök emlék a lélekből kirobbanó szeretet. Isten szórja és ember lelkét ilyenné alakítja. „...Sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, mely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van” (Róm. 8,39).

3. beszéd: A hivalkodás megalázott Isten előtt

(Erkölcsei beszéd: Isten büntetése a hivalkodónál)

Bev.: Baál papja kiáltva kér tüzet a máglyára, de nem kapta a csodás kegyet. De Illés próféta a csendes ima alázatával emelkedik az Úrhoz, és csodával adja az ég Ura. „...hívjátok segítségül isteneitek nevét, de tüzet ne tegyetek alája” (3Kir. 18,25). Mit mutat ez?

1. A hivalkodókat megalázza az Úr.

a) Babel tornyának emelése (Olvasd: 1Móz. 11.fej.).

b) A farizeus megítélése. „Mindazt, aki fölmagasztalja magát, megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 18,14).

2. Az alázatosakat felemeli az Úr.

a) Gyermeké az Isten országa. „Hagyjátok, hadd jöjjenek hozzám a gyermekek és ne tartsátok vissza őket, mert ilyeneké az Isten országa” (Mk 10,14).

b) Halásznépek az Úr országának szolgálói. „Ők mindjárt ott is hagyták a hálót és csatlakoztak

hozzá” (Mt 4,19).

Bef.: A Szentlélek tüze száll az emberek lelkére, akkor, ha az alázkodó lélek égiektől kéri a tüzet.

4. beszéd: Az okatlan hivalkodók

Bev.: Szt. Gergely...

1. Erősebb vagy-e Sámsonnál?...

2. Szentebb vagy-e Dávidnál?...

3. Bölcsőbb vagy-e Salamonnál?...

Bef.: Az igazi nagy érték hangtalan...

5. beszéd: Az ítélkező felmérések

Bev.: Alcantarai Szt. Péter...

1. Másokat ítél az ember.

2. Pedig saját felmérése a kötelessége.

Bef.: A hindu Maharadzsa és az elefánt fülének meséje – a vakok között...

6. beszéd: Isten malmi és ember ítéletei

Bev.: A malmok meséje szerint beszédbe ereszkedtek a búzaszemek és a malomkövek... „Miért zúzol össze bennünket?” – kérdezik. A felelet: „ti csak a zúzás ütéseit érzitek, de a puha kenyér illatát a zúzott mag szolgálja...”

1. Keményen zúzó!

a) Látjátok...

b) Érzitek...

c) Ne rettegjete és hamarosan ne ítéljete.

2. De tervszerűen szebb világot szolgálók.

a) Hittel látni...

b) Bizalommal fogadni...

c) Tisztuló lélekkel erősödni...

Bef.: Búzaszemek temetése – mondja Lägerlöf Zelma – az új termés tavaszi ébredése...

*

Hatodik gondolat: A megbocsátás feltételei

Most a beszédvázlatok **a bűnös és az Úr viszonyát** érintik, hangsúllyal a megbocsátáson, mert a bűnről beszélgetünk.

1. beszéd: Az alázattal való meghajlás

(Erkölcsei beszéd: A bűnbánat)

Bev.: Isten felé nőnek az emberek, de Isten előtt hajolnak az isteni emberek. Azért, hogy isteniek legyenek. – Ennek feltételei:

1. A befelé való alázkodás.

a) Látok.

b) Sajnállok.

c) Ígérek.

2. A kifelé való jelentkezés.

a) Térdrehullás.

b) Könnyhullatás.

c) Mellverés.

Bef.: Mindez a vámos életén is tapasztalható: „Mindazt, aki fölmagasztalja magát, megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 18,14).

2. beszéd: Törődötten vallomást tevés (Erkölcsei beszéd: Bűnbocsánat)

Bev.: A tékozló fiú hazatérésének szava: „Vétkeztem ellened...” Mit kell példáját követve cselekednem?

1. Törődötten vallom magam előtt.

Ez hozta a templomba a vámost...

- a) Belső bűnbánatom (lelkiismeret).
- b) Belső elfordulás (bánat).

2. Nyíltan hirdetem Atyám előtt.

- a) Vallom a gyónás színhelyében. Ezt tette a templomban a vámos.
- b) Vallom életem alázatában.

Bef.: A tékozló fiút megölelő visszafogadás.

3. beszéd: Bánkódó égbeszállás (Erkölcsei beszéd: A bűnös emelkedése)

Bev.: „De profundis” (O. Wilde): az az ének, amelynek akkordja mellett egekbe emelkedhet a bűnös. – Mit tegyek tehát, hogy a bűnös vámost követve egekbe érjek? Megsemmisülő áldozattá leszek. Tehát fontos:

1. Megsemmisülő áldozattá leszek.

- a) Égjen el a múltam.
- b) Lángoljon a jelenem és jövőm örök mécse az Úrnak.

2. Isten kedves Bárányává nemesülök.

- a) Ábel áldozataként futok Atyám elé.
- b) A megtisztult bárányként Atyám keblén pihenek. Olvasd – ismételten – Szt. Lukács szövegét és isteni igazságként áll mindez lelked elé. „Mindazt, aki fölmagasztalja magát, megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 18,14).

Bef.: Az Atya Szent Szívén pihen az emberi szív!

4. beszéd: A népek Areopágja előtt (1943.VIII.22)

Bev.: Szinte csodás jelnek mondható, hogy Szt. István jobbjának diadalmenete után hangzik a világűrben először a béke lehetőségének alapcsilingelése. Első fénysugár – az életéjszakában. De ugyancsak intő jel a mai Evangélium, amely arra figyelmeztet, hogy minden nagy változás az **Úr házában alázkodóknak** adatik, nem pedig az emberi bölcsességben bizakodó gögösöknek. – Mire tanít minket ez a két esemény?

1. Arra, hogy ne bizakodjunk vakmerően emberi erőnkben.

Már csak azért sem, mert:

- a) Az emberi látás horizontja szűk...
- b) Az emberi vágy vakmerősége határtalan... (készséggel akarjuk – a másét!).
- c) Az emberi szív sokszor könyörtelenül kemény (mások bajain nem indul. Pl.: a vagonlakók, hontalanok, kenyérhiány...). – A népek „zöldasztalához” ülök is emberek; könnyen beesnek – a bosszúvágytól indítva – a bajokba...

2. Szükséges, hogy Isten megvilágító kegyelme villantsa meg előttük az igazi mértéket, amely alapján az igazságos béke megteremthető.

- a) Az Isten horizontja – végtelenül átfogó. Megvilágosítása ebből kölcsö nöz.
- b) Isten mindennek Ura, semminek sem igénylője. Ebből a nagyságból sugározhat a „döntők” lelkébe.

c) Isten az emberszeretet örök tárháza. Ebből a legnagyobb **szerelem-kincsből** adhat a világ sorsáról ítélkezőknek. – Ha **ezzel** a kincessel gazdagodnak, akkor az Úr földi paradicsomának felvirágoztatói lehetnek. De amíg az első **elméleti megállapítás**, addig a második **mindenki számára lélekkötelesség**. Ezt ki lehet esdeni; így mindenki – békekötő. – De sohasem gyáván

meghunyázkodó, hangoskodva forrongó vagy **mindent odadobni kész** defetista gyengeségbe tévedő... Nincs „lencsetál” sem... De van békés, áldozatos szeretet – Isten földi országáért.

Bef.: 1938-ban a mostani dicsőségesen uralkodó XII. Pius ezt mondta Magyarországról: **itt az egész nemzet imádkozott!** – A sok áldozat ellenére az igazi háborús zivatartól mentesített is 4 éven át az Úr! – Ha most is imádkozunk, **alázkodva** az egész **nemzet**, akkor a békekötésben is megsegít a Mindenható.

5. beszéd: A „nagy tervek” embere

Bev.: Növekedés az élet sodra. De növekedhetünk **túlzott** egyirányban (pl. farizeus és vámos...).

1. Csak öntelten magunkat látjuk és értékeljük.

(A „csodatükör”...)

2. Csak tervgyártással foglalkozva töltjük napjainkat.

Bef.: **Tett** az élet.

*

Hetedik gondolat: Mit tegyen az ember?

1. beszéd: Hajtson térdet!

(Erkölcsei beszéd: Lélekalázat)

Bev.: Példákat látva, kövesse a vámost. – De hogyan?

1. Hódolva az Isten előtt.

2. Könyörögve Isten kegyelméért.

Bef.: Ezt hallja az ég Ura.

2. beszéd: Keressen eget!

(Erkölcsei beszéd: Milyen legyen a felemelkedése?)

Bev.: Sudár az ember. – De hová sudározódjék?

1. Lélekfénnyel járjon a földön.

a) Egekbe törjön.

b) Onnét kérjen.

2. Hogy égi fényt találjon.

a) Ad az Isten.

b) Mert szeret az Isten.

Bef.: Eget verő jegenye legyenek!

3. beszéd: Várva várja az Urat!

(Erkölcsei beszéd: Az Urat várók!)

Bev.: Az Istenfiút váró megkapja és birtokolja Őt.

1. Az Urat várja minden mozdulatában.

a) Felfelé néző legyen a szeme.

b) Egekből váró a lelke.

2. Az Urat szolgálja minden rezdülésben.

Bef.: Így az Atyával és az Atyában! Igaz ugyan a szent szöveg: „Bizony, bizony mondom nektek: Ha a búzaszem nem esik a földbe és el nem hal, egyedül marad; de ha elhal, sok termést hoz. Aki szereti életét, elveszti azt; aki viszont gyűlöli életét e világon, megmenti azt az örök életre” (Jn 12,24-25). De igaz ez is: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

*

c) *alcsoport: Néhány jelképes beszédétel – címekben*

Szólhatnánk szent helyekről (kapcsolat: a farizeus és a vámos a templomot keresi), kérdezhetnők: mik a történelmi szent helyek? Milyenek az életúton járók?

I. beszédétel: Mik a történelmi szent helyek?

1. beszéd: **Az égő csipkebokor**
2. beszéd: **A frigyszekrény és a templom**
3. beszéd: **A tabernákulum**

X

II. beszédétel Az élet útján járók modora

1. beszéd: **A fennhéjázó**
2. beszéd: **Az alázkodó**
3. beszéd: **Az Úrban boldoguló**

X

III. beszédétel: Az élet terhével járók és azoktól szabadulók

1. beszéd: **A terhekkel járók**
2. beszéd: **Tehermertesen haladók**
3. beszéd: **Lélekismeretekkel gazdagodók**

*

d) *alcsoport: Isten háza kínálta tételek*

1. beszéd: Az imádság háza

(Bibliko-dogmatikus beszéd: Az imádság ereje)

Bev.: Az Ószövetség vándornépe Isten parancsára megépíti a „Szent Sátor”, hogy ott a „Szentek Szentjében” otthon találjon az Isten. (Olvasd: 2Móz. 40.fej.). Az otthon találó nép királya, Dávid összegyűjti az aranyat, ezüstöt... (Olvasd: 1Krón. 28.fej.) És Salamon megépíti a templomot, hogy ott áldozatot mutasson be a választott nép (Olvasd: 2Krón.). Az Ószövetség népe a városokban sorozatosan építi templomait, hogy szembe ott lakozzék és vele legyen mindig az Isten. A mai szent Evangélium isteni igékben nyilatkozik a templomról. Ott fohászkodik a farizeus és a vámos. – Az isteni ige így szól: a templom az Isten háza. És ebből az isteni igéből levezethető az ember szava: az imádságos lélek pedig az Isten vára.

1. Mit jelent az Úr isteni szava: a templom az imádság háza?

a) Nézzük csak a templomot építő emberek erőfeszítését. Hol és hova építik a templomot? Magasságok, terek a templomok helyei, ahová felzarándokol az ember. Torony a dísz, hogy a magasságok felé lendítse a lelket. Harang a muzsikája, hogy a föld zaját elnyomva az égiek felé indítsa a föld fiát.

b) De miért járja a templom felé vezető utat az ember? Keres, kér és vár. Arra jár az üres lelkű. Kereshet és találhat. „Mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek ajtó nyílik” (Mt 7,8). – Fényt keres: „Mester, hogy lássak!” (Mk 10,51). – Arra jár a lélek sebesültje. A tékozló fiú (Olvasd: Lk 15,11-32). A bűnös asszony (Olvasd: Jn 8,1-11)... Az ember ereje kísértések idején gyenge... a büntől s tudatától szabadult újjászületett imádkozik azért, hogy találjon Istent, hogy nyerjen égi fényt, vagy halljon isteni szót, vagy nyerjen isteni kegyelmet. – A kereső szem kincs. Tudja az Írásból, hogy Dánielhez elragadtatik Habakuk, hogy ételt adjon az éhezőnek. De magatokon is érzitek, hogy kaptok, ha kérték. A bűn bilincsei itt maradnak, az Úr Szent Teste eledelünké lészen, és erősödve távozunk a

szent asztal terítékétől. – De a szent helye a zsolozsma, a dal, az ének, ahol az Isten dicséretére csendül a muzsika, ez a hely a templom, az imádság háza és az Isten szent helye.

2. De a kőtemplomban a lélek szava csendül.

a) A holt kő és hideg arany szent hódoló, de az emberi lélek az ő személyes létével a személyes Isten szentélyévé nemesedik. Így a lélek temploma az élő Isten szent vára. Ti a Szentlélek temploma vagytok. Bennetek otthont talál a beszélő Isten. A lelkiismeret szava Isten szava, Ő bennetek lakik. Sőt: „Én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem, és én tibennetek” (Jn 14,20). Ez az egység csodás és igen nagy jelentőségű.

b) Látásunk lehet isteni, lehet égi.

c) A gyengeségünk ereje lehet természetfeletti. Mind a három igen fontos. De az utolsó a legfontosabb. Nem szabad kétségbeesni a gyenge, a bukdácsoló embernek, mert végül is győzni fog. „Bízzatok, én legyőztem a világot” (Jn 16,33). Annál inkább higgyetek, mert a kísértő gonosz legutolsó fajtája a böjttel és imádsággal üzetik ki. „Ez a fajzat nem üzhető ki másképp. Csak imádsággal és böjttel” (Mk 9,28). – Ilyen módon szent vár a ti lelketek, ahol igazság ez az isteni szó: „Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). Csak egyre ügyelj! Magad ki ne üzd az Urat, Aki magától el nem hagyja a lélek várát.

Bef.: A templom szentélyét imádkozó lélekkel látogassátok. Hulljon térdre a bűnös, a gyenge és az angyalian himnusozó. De az imádság házában alakuljon a lélek imádságos lélekké, amely az Istent várja, tartja, zárja, mert drága imádságos lelked az „Isten vára”. Segít, áld és vezet. Kényszerítsd, hogy veled maradjon, és Istennel élheted már földi életedet is, amely égbe szélesedik az örök életben.

2. beszéd: A „belépő és a kilépő” ember

(Dogmatikus beszéd: Az Isten közlése, közalgése és a lélek)

Bev.: A vágyakozó ember az igazi ember. „...keresetek és találtok...” (Mt 7,7). Ez a vágyakozás és keresés azután akkor valóságos érték, ha a világ javainak rendjét és skáláját nézve a helyes rendet tartja. Igényel a földiekből, de mindenekelőtt igényel a lelkiekből. – Ennek a szent igénynek kérés helye a templom, ahová sietnek az emberek, hogy Istentől égieket kérjenek. – Két kérdés áll elénk a hívek seregét látva. Az egyik így szól: mit keres a belépő, a másik pedig ezt mondja: mit visz haza a családi szentélybe hazatérő?

1. Istent keres a belépő.

A belépő ember ünnepi öltözetet hord. Igen sok imakönyvet vagy rózsza-füzért tart a kezében. Mindez jel: Istennel akar szót váltani. A legtöbb lelke alázatos és szerény. A csendes helyet keresi és elmerülve gondolatait eget felé indítja.

a) Mintha künn maradna a világ gondja. Most ő van itt és az Isten. A beszélgetés vagy éneklés is Istenre hangolja. Mindent elmond, ami nehéz a lelkén. És Valaki hallja... Még válaszol is...

b) A beszélgetés azután a lelkiekre fordul. Az otthon, a mező, a szőlő, a földiek gondja, és ilyenkor kevés jut a léleknek. De a templom igen-igen alkalmas hely az Úrral való beszélgetésre.

c) Azután a lélek alázatos, a bűnös gyengeségre figyelmeztet. Meghajlik a hívő térde, lehanyatlik a feje és kicsordul ajkán a vámos szava: Uram! Irgalmazz a szegény bűnösnek!

d) Majd a szent áldozat következik. Néhány szavas isteni ige csendül. Áldozat a bűnösért, igehirdetés a szebb jövő útjának járásáért, az Isten tiszteletébe belekapcsolódó lélek képe micsoda? Isten felé táruló amfora, szent tartály, amely kiömlészi tartalmát, még bűneit is az Úr szent oltára előtt és magába fogadja az úr bocsánatát, szeretetének szent kenetét. – Élő szentély lett az ember, aki az Isten házában találkozhat az Úrral és találkozáskor gazdagon áll fel, hogy a pap elbocsátó áldása után boldogan mondhatta, találkoztam az Úrral!

2. Istennel telítve tér házába a hazatérő.

Az áldozattal gazdagított azután útra kél drága otthona felé. A kisdetek bájos dala szerint hazamegy a picike, de szívecskéjét itt hagyja a magányos Mester mellett. A felnőtt pedig magával viszi a Mestert.

a) A kegyelem áldásával és a lélektisztulás ajándékával gazdagodva hagyja el az égi Atya házát.

b) Azután magával viszi, hogy otthon is hangoztassa az Isten igéjét. Ezért van az, hogy a jó csallóközi nép otthon elmondja a napi szent igéket. Mi ez valójában? Ajándékozás lesz a hazatérés. Istenes lélek beköszöntése. És Istenatyánk házunk küszöbén való belépése. Azért, mert Isten házából hozzuk ezt, és a kirakott ajándékok gazdagítják a ház népének apraját-nagyját. – De ez az ajándékozás

nem lesz megfosztódás, mert a lélek maga gazdag marad az osztás után is. Azt mondhatnám, ez csak részesedés és megnemesítés.

Bef.: Így azután meleg, gazdagított az ünnepi asztal. Bőségesen terít a ház asszonya – a földiekből, mert bőséges lélekkincset hozott a családba az Isten házána a felkeresője. Az eredmény ez: a lélek-gazdagok ülnek az ünnepi terített asztal mellé. – Ilyen templom-járást adjon az Úr!

*

– Ötletszerű további tétel-felvetések a **templom** gondolatköréből

1. beszéd: Arccal és lépéssel a templom felé

1. Mindig a templom felé forduljon a lelkünk.

2. És gyakran tapossa küszöbét a lábunk.

Bef.: Itt megemlést nyer a lelkünk.

2. beszéd: A templom küszöbén belül

1. Ne hivalkodjál ott erényeiddel.

2. Hanem alázkodjál meg bűnbánatoddal.

Bef.: Igaz lesz a boldogító szó reád is: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8).

3. beszéd: Az imádkozó ember

1. Istennél jár könyörögve.

2. Istentől vesz gazdagodva.

Bef.: Boldog, aki így van velem az Úr házában.

4. beszéd: A templomozó ember

1. Nem időt töltő vagy munkáját mellőző.

2. Hanem lelkéért és mások lelkéért fáradozó.

Bef.: Ez és csakis ez az igazán „templomozó” isteni zarándok.

*

– **A templom Lakójának, az Úrnak leereszkedő kegyéről**

1. beszéd: Az Isten háza – az Úr otthona

1. Valójában és látható jelben ott az Úr.

2. És „itt fogad és rendel” az égi Mester.

(Ezt az utóbbit egy katolikus orvos kis leánykája mondta kis társnője kérdésére: miért mész a templomba, hisz Isten mindenütt van...).

2. beszéd: Az Isten háza – Isten szavainak hangoztatója

1. Itt hallom az Isten igéjét.

2. Itt hallom a lelkemben zengő irányító igét.

Bef.: Szól az Isten, és hallja az ember.

3. beszéd: Isten háza – a lélektisztulás szent fürdője

1. Ide beléphet feketén az ember.

2. De alázkodás után csak fehéren távozhat a lélek.

Bef.: Boldogító hit: ez az a hely, ahol ilyen átalakulást nyer az ember.

4. beszéd: Az Isten háza – az áldozat bemutatás oltára

1. Itt mutatja be a pap az örök áldozatot.

2. Itt mutatja meg a lélek áldozatát a földi zarándok.

Bef.: A „Szentek Szentje” az Isten temploma.

*

– Csupán címekben adott beszéd-tételek

I. beszéd-tétel: „Újjászületés”

1. beszéd: Az újjászült lélek
2. beszéd: Az életerőkkel távozó zarándok
3. beszéd: Az „Isten fiainak” új útja

*

II. beszéd-tétel: Megnemesedés

1. beszéd: Emberfia – Istenfia
2. beszéd: Emberi természet – isteni természet
3. beszéd: Isten Fia – Isten örököse

*

III. beszéd-tétel: Életsugárzás

1. beszéd: Térdelt az Adakozó előtt
2. beszéd: Lélekfényességet kapott az Adakozótól
3. beszéd: Életfényt sugároz mindenfelé

*

Függelék: A családban tevékenykedő isteni ige

1. beszéd: Hozza a templomból a család tagja
2. beszéd: Elmondja a családban a figyelve hallgatónak
3. beszéd: Magyarázza a család feje
4. beszéd: Befogadja a család apraja-nagyja
5. beszéd: Jelszó szerint jegyzi meg egy-egy igéjét
6. beszéd: Ehhez alakítja életét
7. beszéd: Együttes szentségvétellel alakít ünnepeket
8. beszéd: Egybecsengően élik isteni családi életüket
9. beszéd: Ezekre igazán áll: velük van az égi Mester

„Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,20).

* *

Beszédláncok

Több összefogó **gondolatcsoportban** adjuk rendszerbe, láncokba a beszédvázlatokat, hogy ezzel **ötleteket** adjunk a sorozatos beosztásokhoz.

Első gondolatcsoport: A lélek az Isten házában

Alapja és tartalma: ez az a ház, ahol találkozhatom az Istennel.

I. beszédlánc címe: Az emberi lélek otthona

Fejtegetendő: a templom a mi lelkünk „háza”.

1. beszéd: A falu legnagyobb háza

Bev.: Valójában a zarándokember célpontja, ahová sokszor belép a lába.

1. Sokszor jár ehhez a földi célhoz.

2. Hogy így közeledjék az örök célhoz.

Bef.: Végül is ez az Isten háza.

2. beszéd: Az Isten háza – az ember vára

Bev.: De csak az Istené az Isten háza?

1. Földön pompázik az Isten háza.

2. Hogy boldogító otthonunkká legyen az „ember háza”.

Bef.: Ahol az Isten lakik, ott boldog a földi zarándok.

3. beszéd: Az éggel való találkozás szent ligete

Bev.: Valójában milyen otthon az Isten háza?

1. Az értelmes embernek Istenhez emelkedésének helye.

2. És az Istennel való találkozás szent ligete.

Bef.: Boldogan keresd és látogasd!

4. beszéd: Az égre szálló áldozat füstjének szentélye

Bev.: A napi harangszó – áldozatbemutatásra hív. – Valóban mi is ez a szent hely?

1. Istenatyát engesztelő áldozati szentély.

2. Emberlelket gazdagító kegyosztó szentély.

Bef.: Istent tiszteli és embert gazdagítja a templom áldozata.

*

II. beszédlánc címe: A templomkapu

Itt a beszédsorozat jelképes fejtegetést követ. Azért ajánlatos a retorikai alak, mert a jelképen át jobban rögződik a gondolat.

1. beszéd: Kétszárnyú mindenki előtt

Bev.: Két szárnyra nyíló széles lehetőséget nyújtó a templomkapu.

1. Beléphet a bűnös.

2. Beléphet a küzdő.

3. Beléphet az igaz.

Bef.: De gazdagon ékítve csak az alázatos lépi át a küszöböt.

2. beszéd: Feltáruló mindenki előtt

Bev.: A tárt kapu – a szeretet s várás jelképe.

1. Hívogató hívogatóssal biztatja – az Istentől távollevőket.

2. De boldogító szeretettel várja az Istent keresőt.

Bef.: Nyitott kapun belépő testvér, lelkedet is nyisd meg Isten előtt.

3. beszéd: Világtól elzár – minden belépőt

Bev.: Aki e szent helyre lép, az egyedül találja magát a Mesterrel.

1. Falai a világtól elzáró kőfüggönyök.**2. Szentélye Istenhez emelő lépcsőzet.**

Bef.: Jó nekünk itt lennünk.

4. beszéd: Istenhez vezet minden keresőt

Bev.: A templom csendje és magánya – az Istennel való találkozás csodavárása.

1. Itt csak Isten és én vagyunk.**2. Itt csak Isten és mi találkozunk.**

Bef.: De milyen ez a találkozás? Az égi Atyát találja a földön járó Isten fia.

*

III. beszédlánc címe: A templom szentélyében

Itt a templom kegyelmi ajándékai fejtegetendők. Mit ad nekünk az Isten temploma?

1. beszéd: Itt világosan kell látnunk

Bev.: Az Isten igéje – fény. Ezt vesszük, tehát világosan kell látnunk.

1. Itt fényvetés történik Isten igaz életösvényére.**2. Fénysugár sugárzik az ember lelkére.**

Bef.: Isten szava fény, ember élete legyen fénysugárban járó.

2. beszéd: Itt igazán kell ítélnünk

Bev.: A világos léleklátás – világos és igaz ítékezéshez segít.

1. Lássá saját értékét és kötelességét.**2. Ne ítélgesse mások életmódját.**

Bef.: Csak magamat nézzem, ítéljem és irányítsam.

3. beszéd: Itt az ég kegyét kell kérnünk

Bev.: A templom szentélye váró és osztó.

1. Ember fohászát várja és szállítja égi Atyánkhoz.**2. Egek áldását küldve osztja a föld emberének.**

Bef.: Így jut az égbe az ima, és így csordul az égből az áldás.

4. beszéd: Itt az ég áldásával kell gazdagodnunk

Bev.: A Szeretet otthona mindig gazdagít. Hát még az Isten szent otthona?

1. Természetfeletti ajándék az ég kiszórt kincse.**2. Természetfeletti élet legyen az égi kincsek élő gyümölcse.**

Bef.: Isten az élet gazdagodó virágba szökkenő alakját kedveli.

*

Második gondolatcsoport: Az ember zarándok útja

Ennek alapgondolata az, hogy Isten terve szerint helyet kapunk a földön, hogy ott isteni étellel jogot nyerjünk az éghez. Itt is három beszédláncre bontjuk gondolatainkat.

I. beszédlánc címe: Az emberek életterei

A kérdés most ez: hol dolgozik Isten terve szerint az ember?

1. beszéd: Gyárak, mezők, szellemi munkahelyek

Bev.: A föld a munka területe, és ennek megosztottsága közvetlen munkahelyünk.

- 1. Minden terület a föld munkálása.**
- 2. Minden munka a föld uralom alá vetése.**
- 3. Minden munka életünk átnemesítése.**

Bef.: Mindent Isten terve szerint.

2. beszéd: A köznapi élet zajos piaca

Bev.: A dolgozó ember élettere végül is életpiacnak mondható.

- 1. Itt erőnkkel adunk.**
- 2. Itt erőnkért kapunk.**

Bef.: Nagy cserevásár a munkát végzők élete.

3. beszéd: A tudást áhító „Faust”-ok társaságában

Bev.: De a szellemi élet színterén is tevékenykedünk. – Tárgyalásunk értelmezze szellemi igényeinket.

- 1. Kőd a világunk.**
- 2. Tudás a mécsünk.**

Bef.: Ennek felgyújtását keressük a „lumen Christi” tüzénél.

4. beszéd: A temető sivár és fájdalmas avarán

Bev.: Itt látszólag nem dolgozik, hanem megpihen az ember. – Mégis életszolgáló...

- 1. Igaz, hogy a földi élet békés nyugvóhelye.**
- 2. De valóban az isteni égi élet feltámadást váró évelő televénye.**

Bef.: Innét indul a feltámadt test is az örök dicsőségre.

*

II. beszédlánc címe: A töredelem útján

Ennek a beszédláncnak az volna a hivatása, hogy vesse fel a kérdést, hogyan járjuk ezt az életutat? Más szóval, hogyan és mikor jutunk erre az útra?

1. beszéd: Léleklátás esetén

Bev.: Látnom kell magamat – Isten szemével.

- 1. Mit cselekedtem?**
- 2. Mit mulasztottam?**

Bef.: Az isteni látás kegyével – jól láthatok.

2. beszéd: Lélektörődöttség esetén

Bev.: A bűnök súlya – összetör és megaláz.

- 1. De alázkodva bánom a múltat.**

2. És készségesen ígérem a jövőt.

Bef.: Így bízhatok a felmagasztaltatásban.

3. beszéd: Kegyelemkérés esetén

Bev.: Egekbe száll a lelkem, hogy az ég Urától kegyelmet esdjén.

1. Lelkem a Mester előtt alázódik.**2. Térdem a gyóntatószékben összecsuklik.**

Bef.: Az eredmény – újjászületés.

4. beszéd: Lélekvétel esetén

Bev.: Hogyan újul meg a lelkem?

1. Istenatyám temeti a múltat.**2. Az isteni természet kisarjastja a jövőt.**

Bef.: Ez a Lélek fuvallata.

*

III. beszédlánc címe: Az Istendicsőítés útján

Tárgya lenne: csak az jár a helyes úton, akinek Istent dicsőítő a lelke. – Mik ennek etapjai?

1. beszéd: Az alázatos meghódolás

Bev.: Mit kell átélnem?

1. Isten az Úr.**2. Szolgálatára hivatott az ember.**

Bef.: De ne felejtsd: „Mindazt, aki fölmagasztalja magát, megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 18,14).

2. beszéd: A jóságnak szóró gesztusai

Bev.: Az élet virágai – az erények. Sziromrózsa legyen az ember.

1. Az Úrnak hozom lelkem javát.**2. Azért ajánlom neki lelkem minden rózsáját.**

Bef.: Ez már szeretetszórás.

3. beszéd: A templom sarkában való meghúzóadás

Bev.: Hová menjek gyengeségem tudatában?

1. Földi alázattal a hátsó helyet keresem.**2. Majd égi sorrendben élenjárókhhoz emelkedem.**

Bef.: A templomsarka az örök otthon, szentélyébe siess.

4. beszéd: Az Úr oltára elé való meghívattatás

Bev.: Vágyva vágyom az Úr oltára közelébe. De hogyan jussak oda?

1. Hívó szóra megyek.**2. Szerető kézen vezetetek.**

Bef.: Így Isten lesz a vezetőm és boldogom!

*

Harmadik gondolatsoport: Embertípusok

De olyan formában lehetne erről szólni, hogy azok megrajzolása után hallgassuk meg Isten szavát. Mit mond nekik az Isten? –Itt is három beszédláncot alkotunk.

I. beszédlánc címe: Mik az Isten küldötte emberek hivatása?

Itt őszinte önlemerés készítendő mondván: miben állapíthatom meg önnön életem hivatását és helyes tartalmát?

1. beszéd: Mindenki isteni követ

Bev.: Az eredetünk megnyugtató felelete: égi Atyánk képmásai vagyunk. „Megalkotta tehát az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette” (1Móz. 1,27).

1. Mindnyájan Tőle jöttünk.

2. Mindnyájan Hozzá megyünk.

Bef.: Így öröm az életünk.

2. beszéd: Sok köztünk a látszatra dolgozó követ.

Bev.: Megosztott életet élnek az emberek. Jók és rosszabbak.

1. Csak emberi erővel fáradozók.

2. És csak külső látszatra dolgozók.

Bef.: Ezek az élet „farizeusnépe”.

3. beszéd: Kevesebb a bensőségre dolgozó követ

Bev.: De ezek nem hasonlók-e a vámoshoz?

1. Alázatos törődöttek.

2. Istenatyától segítséget kérnek.

Bef.: Ezek alázatuk miatt felmagasztaltatnak.

4. beszéd: Mindenki változó lelkű égi követ

Bev.: Az élet sodra nem mindig állandó erejű. Változik az életben, és így változik az élete is.

1. Gyenge nádszál az ember.

2. Erős várunk az Isten.

Bef.: Mivel mi is változó teremtmények vagyunk, azért esetleg jó helyzetünkben el ne bizakodjunk.

*

II. beszédlánc címe: Az „álló és térden álló” ember

Itt a gőg és alázat viszonya ismertetendő. Mégpedig úgy, hogy kiemelendő az Isten alkotta ember nagysága, de kicsendítendő az Isten előtti alázat.

1. beszéd: Az Isten emelkedetté teremtette

Bev.: Kicsoda az ember? „Kevéssé tetted őt kisebbé az angyaloknál, dicsőséggel és tisztelettel koronáztad meg, és kezéd művei fölé állítottad” //Zsolt. 8,6-7/.

1. Isten fiaivá teremtettünk.

2. Az örök élet várományosaivá emeltettünk.

Bef.: Íme! Méltán mondhatjuk, hogy az élet nagyjai vagyunk!

2. beszéd: A góg bűne lesújtotta

Bev.: De a magunk erejéből lettünk-e nagyok? Isten nagyá tett, de a bűn lesújtott. „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre, melyből vétettél – mert por vagy és vissza kell térned a porba” (1Móz. 3,19).

1. A föld rabjai lettünk.

2. Az élvezet habzsolóivá alázkodtunk.

Bef.: Mi lett a föld ura?...

3. beszéd: A hivalkodó góg felkeményítette

Bev.: Naggyá teremtettünk, de a góg még nagyobbá tette lelkünket – bűnös vággyal.

1. Leszünk mint az Isten.

2. És ezért a bűnben is hivalkodóvá lettünk.

Bef.: Így a gonoszság emelkedett a magasba.

4. beszéd: Az alázat újból felmagasztosította

Bev.: A büszke gógot megtörte a szenvedés égi követe.

1. Meghajlította a térdeket.

2. És Istenhez juttatta a lelkünket.

Bef.: Az égi Atya szeretettel felelt.

*

III. beszédlánc címe: Hol találkozik az ember az Istennel és hol ítélkezik az ég Ura és az ember?

Itt a földi „Isten háza” emelendő ki és az vezetendő le, hogy ez a szentély, ahol az Isten és az ember találkozik.

1. beszéd: A templomban beszél az ember

Bev.: Emeljük a templomfalakat, hogy hallgassuk az Isten szavát. De itt szól az Isten és az ember.

1. Dicsekvő beszédet mond önmagáról.

2. Vádat emel önmagával szemben.

Bef.: Ismerj reá a farizeusra és a vámosra.

2. beszéd: A templomban szól az Isten

Bev.: De hallja az emberi szót és megválaszolja az Isten.

1. Ítéletet mond a szólókról.

2. Bocsánatot ad a kérőknek.

Bef.: Tanuljunk ebből!

3. beszéd: A templom alakít, a templomban Isten alakít

Bev.: Mit tesz velünk, a szentély által önmagában is emelt lelkünkkel az Úr?

1. Ott megbocsátja bűneinket.

2. Ott kegyelemmel telíti lelkünket.

Bef.: Ezek az Isten templomi ajándékai.

4. beszéd: A templomban alakul az ember

Bev.: Milyen alakuláson megy át az ember?

1. A múlt „bűnélményei” meghalnak.
  2. Az isteni élet sarjadásai felfakadnak.
- Bef.: Megindul – az isteni élet tavasza.

*

Negyedik gondolatcsoport: Saját képem és saját lélekszentélyem dinamikája

I. beszédlánc címe: Tükörképem

Itt a helyes önismeretre kellene gondolni. Kidolgozandó ez a tétel. Miért? Az élet helyes kialakításáért!

1. beszéd: Jelenem képe

Bev.: Tények és motorikus hatók megismerendők.

1. Milyen a lelkem képe?
2. Mi a lelkem indító ereje?

Bef.: Így kaphatok igazi képet.

2. beszéd: Múltam képe

Bev.: A múlt dinamikus ható.

1. A bűnös múlt felelősséget hirdet.
2. A bűnös múlt bűnös jövőt jövendöl.

Bef.: Csak Isten temetheti a múltat. „Ismét irgalmaz Ő majd nekünk; leveszi rólunk gonoszságainkat, s a tenger mélyére veti minden bűnünket” (Mik.7,19).

3. beszéd: Jövóm képe

Bev.: Jövóm képe két alakban vetődik elém:

1. Ahogyan én szeretném.
2. Ahogyan égi Atyám szeretné.

Bef.: Belső összhang teremtenő.

4. beszéd: Örök életem képe

Bev.: De a jövő mellett – az örök jövő képe is felvázolódik.

1. Ne legyek az Úr elvetettje.
2. De legyek az Úr magához emeltje.

Bef.: Ezt a jövőt kell úgy szolgálnom, hogy ezért mindent feláldoz az ember.

*

II. beszédlánc címe: Szemeim látósugarai

Itt az a kérdés érintendő: milyen szemmel kell a mindenség felé fordulnunk?

1. beszéd: Észlelik a külső életjelenségeket

Bev.: Természetes szempár –az élet felületét kutatja.

1. Észlelhetem –a világ felületét.
2. Észlelhetem –életem külső cselekedetét.

Bef.: Végül is minden külsőség.

2. beszéd: Észlelik a lélekszentély rúgóit

Bev.: A cselekvések ősi lendítői – a lélek szándékai, tervei stb.

1. Ezek lehetnek önzőek.

2. Ezek lehetnek önzetlenek.

Bef.: Ilyen ismeret gyökérszeti ismeret.

3. beszéd: A lélek ősi lendülete szerint ítéljen az ember

Bev.: „Homo serviens”, vagy „homo servitus”?

1. Mások szolgálatában fáradozzál!

2. Így ítéleteidben is higgadtá alakultál!

Bef.: „Bizony mondom nektek, aki az Isten országát nem úgy fogadja, mint a gyermek, nem megy be oda” (Mk 10,15).

4. beszéd: De mindig a szándékok szerint ítéljen az ember

Bev.: És ha már kell megítélni?

1. Akkor keressük ki a cselekvések rúgóit.

2. És aszerint ítéljük az embertestvér tetteit.

Bef.: Így helyes lesz az ítélet.

*

III. beszédlánc címe: Áldozatosaké az Úr jutalma

Itt az életet véglegesen ítélő Úrnak ítélőmércejéről kellene szólni.

1. beszéd: Az Úr hivatalosainak elhelyezkedési rendje

Bev.: Milyen rend szerint állítja sorba az embereket az égi Atya?

1. Lélekrangot keres.

2. Eszerint rendez.

Bef.: És mi a rang? Az alázat.

2. beszéd: Az Úr elrendező beszéde

Bev.: Mit mond az Úr?

1. Ha magadat kevésre tartod.

2. Az Úr által nagyra tartatsz.

Bef.: Az aláztatóság az Úr szerető ítélete.

3. beszéd: A cselekedetek rúgóit látó Úr!

Bev.: A „mélység-kutatók” irányát ismertethetem.

1. Nem elég a tettek leltára.

2. Szükséges a tettek rúgóinak feltárása.

Bef.: Így ismerhetem igazán az embert!

4. beszéd: A nemes szándék szerint ítélő Úr!

Bev.: Isten szeme mindent lát.

1. Sokszor rejtett – a cselekvés oka.

2. De az Isten előtt a rejtett szándék – az ítélet alapja.

Bef.: A mindent látó az igazán ítélő.

5. beszéd: A legkisebb jót is jutalmazó Úr!

Bev.: Ki tudja felmérni az „imponderabile” súlyát?

- 1. Parányok – az élet összetevői.**
- 2. Kicsi tettek – a lélek virágbimbói.**

Bef.: A súlytalan érték – lélekérték.

6. beszéd: Az élet vonalvezetését jutalmazó Úr!

Bev.: Milyen legyen az életünk?

- 1. Süllyedő szakadékban bukácsolás.**
- 2. Vagy emelkedő lejtőkön való előretörés.**

Bef.: Ad astra!

*

IV. beszédlánc címe: Az igaz Ítéző

Itt arról kellene szólni, ki az egyetlen és igaz Bíró?

1. beszéd: A lélek szentélyébe látó Úr!

Bev.: A lélek szentélyébe zárt és bizonytalan ködösség (Freud és az élmény elméletek). De valójában milyen szentély a lélek?

- 1. Olyan , mint a „Szentek Szentje”.**
- 2. Olyan szentély, ahol látogató az élet „Szentje”.**

Bef.: A zsidó szentélyt – a főpap látogatta... És a lélekszentélyt? Az Újszövetség Főpapja.

2. beszéd: Az azonnal feltűnő „rossz cselekedetek”

Bev.: Mi tűnik fel azonnal? A helytelen és a rossz.

A rosszat mindenki látja.

A jót csak az áldott szem észleli.

Bef.: Imádkozzál azért, hogy a jót lásd meg azonnal!

3. beszéd: A rögtön rosszat mondó ajkak

Bev.: Mire való a száj? A látottak ítéletére?

- 1. De sohase hírszteld a rosszat.**
- 2. Hanem angyali nyelvvvel szolgálj a jót.**

Bef.: Így lesz áldottan látó szemed az áldottan szóló ajkak szolgálója.

4. beszéd: Magunkban mindig szépet látunk

Bev.: Az emberi szem hajlandó arra, hogy magában csak jót lásson.

- 1. Fényességet lát önéletében.**
- 2. Pedig sötétség honol lélekszentélyében.**

Bef.: A lélek szentélyét ítéld meg!

5. beszéd: Az ítélkező hold meséje...

Bev.: Az indiai mese szerint a holdat világítani küldötte a Teremtő; ő pedig az éjszakák gonoszságaiért vádaskodik...

*

Ötödik gondolatcsoport: Ítéletet mondókról, isteni életünk vezetéséről, isteni ítélet javunkra döntő alázatáról

I. beszédlánc címe: A másokat látó és ítélő ember

Itt a kifelé néző és nem belső szándékok szerint ítélő embertípust kell ismertetni.

1. beszéd: A kifelé tekintő szemek

Bev.: Mi a látás törvénye?

1. Világba vetődik a szempár.

2. Hogy befelé törjön a világ.

Bef.: Így látunk, de ez még nem elég arra, hogy így ítéljünk!

2. beszéd: .....

3. beszéd: Qui se humiliat?

Bev.: Aki „zárja” a lélek szentélyének ködösségét.

1. Emelkedik az ember előtt.

2. Értéktelenné süllyed Isten előtt.

Bef.: Isten látja a tettek rúgóit.

4. beszéd: A hazatérő farizeus

Bev.: Miről számolhat be a templomból hazatérő?

1. Dicsekvéseit ismételgeti.

2. De Isten ítéleteit nem ismétli.

Bef.: Még otthon is értéktelennek mondják.

5. beszéd: Mesébe öltöztethető a „hazatérő vámos” fogadtatása

Bev.: Hogy mutatja a változást?

1. Alázatos lelket.

2. Jobb és nemesebb életet.

Bef.: Végül is mit tár fel? Ezt az igazságot: Istené lettem!

*

II. beszédlánc címe: A lelkeket tisztító Isten

(Dogmatikus sorozat)

1. beszéd: Az alázat adományával előkészít

2. beszéd: A bánat könnyeivel hazasegít

3. beszéd: A feloldozás kegyelmével megtisztít

4. beszéd: A megszentelő kegyelemmel gyermekévé fogad

*

III. beszédlánc címe: .....

* * *

B/ rész c/ csoportja: a napi Szentleckéhez írt beszédek

A mai Szentlecke így szól: „Emlékezzetek, hogy mikor még pogányok voltatok, hogyan hajszohtak ellenállhatatlanul a néma bálványok felé. Ezért tudtokra adom, hogy aki Isten Lelke által szól, az egy sem mondja: „Átkozott legyen Jézus.” De azt sem mondhatja senki: „Jézus az Úr”, hacsak a Szentlélek által nem. A lelki adományok különfélék, de a Lélek ugyanaz. A megbízatások is különfélék, de az Úr ugyanaz. Különfélék a csodatettek is, de Isten, aki mindezt mindenkiben véghezviszi, ugyanaz. A Lélek ajándékait pedig ki-ki azért kapja, hogy használjon vele. Egyik ugyanis a Lélektől a bölcsesség adományát kapja, a másik a tudás adományát ugyanattól a Lélektől, a harmadik meg a hitet kapja ugyanabban a Lélekben; ez csodatevő hatalmat, amaz meg a prófétálást, egyik a szellemek elbírálását, másik többféle nyelvet, a harmadik viszont a nyelvek megfejtését. Mindezt azonban egy és ugyanaz a Lélek műveli, tetszése szerint osztva kinek-kinek” (1Kor. 12,2-11).

A szent szöveg rövid tartalma ez: bálványok helyett az igaz Istent imádjátok, Aki a Szentlélek útján ajándékoz és a Szentlélek erejével dolgozik az emberek lelkében. – Ezen az alapon fogjuk tehát a beszédvázlatokat megszerkeszteni. – Lássuk most ezeket egyenként.

Különálló beszédek

a) alcsoport: Helyes és helytelen istentiszteleti módok

1. beszéd: Az igaz Isten tisztelete (Dogmatikus beszéd: Cultus divinus)

Bev.: Az ember keresi az egek Urát és hódolatosan tiszteli a nagy- és kisvilág Teremtőjét. Innét van az, hogy van nép kultúra nélkül, de nincs nép istentisztelet nélkül. Kutató szellemünk nem nyugszik addig, míg tapasztalja a világ létét és önmaga létét, hanem gyökérzetet és célt keres, hogy abban megnyugvást találjon. Teremtőt és célkitűzőt keres. Különösen önmaga, az értelmes ember számára. Azért mondja Szt. Ágoston: „Nyugtalan a szívünk, míg Benned meg nem nyugszik, Urunk!” – Mindenki végül is Istent kereső; legfeljebb – és ez átfutó jellegű életidő – nem talál az igaz Istenre... De mit kell tudnia a kereső embernek? Van a feleletben egy **negatívum** és egy **pozitívum**.

1. Az első, a negatív tétel így szól: Óvakodj attól, hogy bálványokat imádj!

Szinte természetesnek látszik, hogy e mondat hallatára mindnyájan a **pogányok** istentiszteletére gondolunk és azok gyarló és emberi módjai ellen tevékenykedünk. Nem is tagadható, hogy óvást emel ez ellen az értelem, de figyeljünk csak arra, hogy nemcsak a pogány ember lehet bálványimádó!

a) Mert igaz ugyan, hogy a bálványok lehetnek **faragott képek**... Ezek az ősi népek **babonás félelmének** szülöttjei. Sokszor torzszülöttjei is... De az nem tagadható, hogy **alapvetésben** annak az **ősi emberinek** gyarló vetületei, amely a magasabb rendű Létezőnek szükségszerűségét hirdeti.

b) De lehetnek ezek **élő emberek**; sőt önmagad is... Ez már olyan megalázóan alacsonyrendű és szellemtelen **hunyászkodás** vagy **önteltség**, amely még a pogány tévelygésénél is alsóbbrendű. Ember tisztelje az embert, de ne imádjja a hozzá hasonló testvért! – Szolgassággal szemben emelkedett legyen a szabad ember! – Itt azután felesleges idézni az Írást, mert minden lapja kemény harcot vív a „faragott képek”, illetve az „önimádás” ellen!

2. Azt azonban hangoztatni kell, hogy: az Istent találó lélekben imádj, áldozatos étellel szeresse és égi kegyelemmel telítve életével magasztalja az égi Atyát!

Vizsgáljuk most meg ezt a pozitív feleletet kissé részletesebben!

a) Az imádkozó **jellemvonása** legyen: földön járunk és égbe szállunk! Legyünk „élő trubadúrok”, akik az ég Urát tömjénezzük lélekimánkkal! – Ennek formája lehet igen sokféle. Lehet: **egyéni** ima és **liturgikus**, közösségi ima... Lehet áldozatot bemutatóan egekhez emelkedő. Hasonlóképpen a Kereszt áldozatához, ahol az Áldozatos a földről felemelkedvén az egek felé vonzza a megváltott emberiséget...

b) Az imádkozás **alakja** lehet **szóbeli** és **gondolatbeli**. Könnyebb az első, nehezebb a második. De ha az első az egekbe ér, akkor a másodikkal az emelkedő ember az **egekben él**...

c) Végül az imádság tárgyi **tartalom** szerint lehet: **kérő**, **hálát adó**, **dicsőítő**... Mind a három lélekből fakad, és egekbe tör, de a legtökéletesebb az, amely **dicsőítő dalként** száll az égi Atyához. – Szabad és kell kérnünk. A Mester mondja: „Kérjétek és adnak nektek...” (Mt 7,7)... Kell hálás köszönetet rebegnünk. A Mester követeli: „Nem akadt más, aki visszajött volna, hogy hálát adjon

Istennek, csak ez az idegen?” (Lk 17,18)... De **szóval és léttel** kell dicsérni a dicsőítendő Urat, mert csak akkor szolgáljuk az Isten tervét, ha állandóan zeng ajkunkon és életünkben a Zsoltáros dala: „Alleluja! Dicsérjétek az Urat szent hajlékában, dicsérjétek őt az ég erős boltozatában, dicsérjétek őt hatalmas tetteiért, dicsérjétek őt nagyságának teljességéért. Minden lélek dicsérje az Urat! Alleluja!” (Zsolt. 150,1-2 és 6). – Ha pedig ehhez hozzájárul az a lélekkivirágzás is, amely embertestvér szeretetéből cselekszik sok kegyelmi jócselekedetet, akkor boldogan mondhatja a hálaadó, hogy valóságos Istentisztelő a lelke. Az apostol ugyanis ezt mondja: „Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak kölcsönös szeretettel, mert aki felebarátját szereti, teljesíti a törvényt” (Róm. 13,8).

Bef.: Összefoglalásul örökké hordozzuk lelkünkben ezeket a szent ígéket: „Királlyá lett az Úr! Ujjongjon a föld, örvendezzék a temérdek sziget!... Szégyenbe jussanak azok, kik faragott képeket imádnak, és bálványaikkal kérkednek; imádjátok őt, angyalai mind! Hallja ezt Sion és örvendezik, s ujjonganak Juda leányai ítéleteiden, Uram” (Zsolt. 96,1 és 7-8). – És ha ők így örvendeznek, akkor mi hogyné dalolhatnánk örömdalokat az Úrnak?!

2. beszéd: A bálványimádás

(Dogmatikus beszéd: A bálványimádás lényege)

Bev.: Alapjában micsoda a bálványimádás? Azért döntő kérdés, mert az apostol erősen szembeállítja ezt a tökéletlenséget az igazi, Jézust tisztelő, Szentlélek indította igazi Jézust tisztelő vallási szellemiséggel.

1. A gyarló emberi ész – tévelygése.

Mit tesz ugyanis az elesett természet szegény embere?

a) Ős-lelkével Istent keres. Nem veszi el az Istent ismerni akaró és tudó készséget, csak sötétségben keresi és találja létét. „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető. Éppen azért nincs mentség számukra” (Róm. 1,20-21).

b) Tévelyegve az anyagban, az anyagban véli feltalálni a mindenség Urát. Természeti jelenségek (vihar, csillag, nap stb.), saját maga faragta szobrok vagy erős állatok...

2. Az igaz Isten hódolatának – feledése.

Ilyen módon ez az igazság: az ember eljut az Istenhez, de hibásan hódol a teremtett, de erőt mutató tárgyakkal.

a) Igaz, hogy sok benne a tudatlanság. Így kevés a felelősség. Gyenge az értelem fénye, gyarló a látás világossága.

b) De lehet tudatos feledés. Így nagy a felelősség. Ez már hiba és bűn. Különösen akkor, ha elhagyom a megismert igaz Istent és imádom a föld kincseit (vagyon, hatalom, öröm, mert ez is bálványimádás).

Bef.: Teremtett tárgyak vagy gögös önmagam ne legyenek imádás tárgyai. Csak az Isten imádandó!

3. beszéd: A Lélek indította ember szava

(Erkölcsei beszéd: A Szentlélek ereje)

Bev.: Az apostol szerint „A lelki adományok különfélék, de a Lélek ugyanaz. A megbízások is különfélék, de az Úr ugyanaz” (1Kor. 12,4-5) Ebből az következik, hogy akinek léleklakója a Szentlélek, annak ajkán mindig zendül az isteni ének. – Miről ismered fel a Lélek ihlette embert?

1. Sohasem gyalázza Jézus nevét.

Ez az első és negatív megismerés.

a) Az embernyi emberben kevés az önfegyelem. Így robban ki belőle Jézus gyalázása. Részeg, durva, lélekfegyelmet nem ismerők, káromló szavak...

b) A Lélek indította emberben a Szentlélek ereje a döntő, azért fegyelmezett az indulat kirobbanását tekintve. Uralmat gyakorol az indulat felett és nem robban ki gyalázkodva Jézus ellen. Jól mondja az apostol: „Ezért tudtotokra adom, hogy aki Isten Lelke által szól, az egy sem mondja: „Átkozott legyen Jézus”. De azt sem mondhatja senki: „Jézus az Úr”, hacsak a Szentlélek által nem” (1Kor. 12,3).

2. Örökké áldja a Megváltó Személyét.

Az Isten áldotta léleknek mi a sajátja?

a) Birtokolja a Szentlelket. Ezt mondja ezekről az apostol: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

b) Indítja őt a Szentlélek. Ezt tanítja Szt. Pál: „Mindezt azonban egy és ugyanaz a Lélek műveli, tetszése szerint osztva kinek-kinek” (1Kor. 12,11). – És így örök Istent dicsérő a szava és az élete a Szentlélek emberének. Így lesz az élet isteni léletté, szinte olyanná, hogy Krisztus él bennünk. Ezért mondja a nemzetek apostola: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Összefoglalásul vegyük ezt a hasonlatot: a jó hangszeren is fenségesebben cseng a melódia, ha művész kéz pengeti a húrt, mintha kevésbé avatott játészó. Hát még, ha a Szentlélek az indító!

4. beszéd: Az Isten dicséretének az alapja

(Erkölcsei beszéd: Az Isten szeretetének az alapja)

Bev.: Ki tudja igazán dicsérni az Urat? Olyan lélek, ki természetfeletti, isteni kegyelemből él és az igazi megszentelt ember életét éli. – Mi tehát ennek lepergési módja?

1. Vennie kell a Szentlélek kegyelmét.

Az bizonyos, hogy az Istenhez csak az az ember emelkedhet teljesen és igazán helyesen, aki vett valamit az isteni természetből. – Mi világos ugyanis?

a) A természet embere csak az Isten létéhez juthat. Jól figyelmeztet erre az apostol: „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető. Éppen azért nincs mentség számukra” (Róm. 1,20-21).

b) De a természetfeletti kegyelemmel áldott ember az Istenhez hasonulhat. **Tárgyilag** ez az igazság: „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10). Áhasonulásban ez az eredmény: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Élettökéletességben ez a cél: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

2. Életté kell alakítani a Szentlélek ajándékát.

Az isteni kegyelem dinamikai ható. Nem elpihenő tárgyi adomány.

a) Indít ez a kegyelmi életre. Jól hasonlítja az Írás mondván: „A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zúgását, de nem tudod honnan jön és hová megy” (Jn 3,8).

b) De induljon is az ember – isteni életre. Igaz ugyan, hogy gyökérzetben a Szentlélek a belső mozgató. Ezt mondja az Írás: „Mindezt azonban egy és ugyanaz a Lélek műveli, tetszése szerint osztva kinek-kinek” (1Kor. 12,11). De igaz az is, hogy az Úr szerint ez a követendő: „Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak (az jut be a mennyek országába), aki mennyei Atyám akaratát teljesíti” (Mt 7,21). És az apostol ítélete szerint az élet így mérlegelendő: „Meg akarsz győződni, te okatlan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

Bef.: Figyelj az Írás szavára: „A megbízások is különfélék, de az Úr ugyanaz” (1Kor. 12,6). Ő az indító, de az ember legyen a végrehajtó!

*

b) *alcsoport: A Lélek egyéni ajándékai*

1. beszéd: A Szentlélek ajándékai

(Dogmatikus beszéd: Dona Spiritus S.)

Bev.: Milyen ajándékok kísérik a Szentlélek jelenlétét? Ha felsorolással felelnénk, akkor ezt a sorrendet kellene megállapítani:

1. A természetfeletti kegyelem.

Ez az első.

a) Ennek lényeges előkészülete a bűnök törlése. „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa” (Mt 3,2).

b) Ennek lényeges birtoklása az isteni természet vétele. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

2. A belénk öntött erények.

Itt a természetfeletti erényekre, a hit, remény és szeretetre gondolok.

a) Az első kettő csak a földi kísérete a szeretetnek. Isten adta. Egyiket ez magyarázza: „Hiszen kegyelméből üdvözültetek a hit által, s ez nem a magatok érdeme, hanem Isten ajándéka” (Ef. 2,8). A másikra pedig ez áll: „Urunk Jézus Krisztus maga, és Isten, a mi Atyánk, aki szeretett minket, s kegyelmével örök vigasztalást és jó reménységet ajándékozott nekünk” (2Tessz. 2,16).

b) A szeretet pedig örök izzítója az emberi léleknek. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13). – Amint láttuk, mindezt kaptuk, és a legtökéletesebb útítársunknak mondhatjuk.

3. A Szentlélek hét ajándéka.

Erről már Izaiás is beszél, de az Újszövetség is tárgyal.

a) Izaiás szerint így fogható rendszerbe az ajándékok sora: „És rajta leszen majd az Úr lelke: a bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és az erősség lelke, a tudás és a jámborság lelke, és eltölté őt az Úr félelmének lelke” (Iz. 11,2).

b) Az Újszövetségben közli a mai Szentlecke: „Egyik ugyanis a Lélektől a bölcsesség adományát kapja, a másik a tudás adományát ugyanattól a Lélektől, a harmadik meg a hitet kapja ugyanabban a Lélekben, vagy a gyógyítás adományát ugyanabban a Lélekben” (1Kor. 12,8-9).

Bef.: Ezek a Szentlélek ajándékai, amelyek értékesítésével fejlődnek fel Isten cédrusaivá.

2. beszéd: A Szentlélek egyéni ajándékai

(Erkölcsei beszéd: Mit vesz az egyes ember a Szentlélektől?)

Bev.: Az Istentől küldött Lélek ajándékai általános és egyetemes kincsek. Most vizsgáljuk meg, mit kaptam én a Szentlélektől?

1. Az erős hit kincsét.

Az, hogy itt vagyok és a földről az égbe török, ez a hit tanítása.

a) Gyökérszobában adta a Szentlélek. „A lelki adományok különfélék, de a Lélek ugyanaz” (1Kor. 12,4).

b) Gyakorlatban a szülők és nevelők erősítik.

2. Az ismeret és hirdetési erő.

Tudás és sugárzás kincse ez.

a) Ismerem az Istent. „Egyiknek ugyanis a Lélektől a bölcsesség adománya jut, a másik a tudás adományát kapja ugyanabban a Lélekben...” (1Kor. 12,8).

b) Hirdetem az Istent. „...a másik többféle nyelvet, a harmadik viszont a nyelvek megfejtését...” (1Kor. 12,10)...

3. A testi és lelki gyógyítások kincse.

Látszólag rendkívüli adományoknak látszanak, pedig ha jól megfigyeljük, ezek lelkünk kincsei.

a) Szeretetünk gyógyítja a mások betegségét.

b) Lélekszeretetünk sugározza mások lelki emelését.

Bef.: Vizsgáld csak magadat és boldogan használd kincseidet!

3. beszéd: Miképpen dolgozik az Isten igéjét értelmező?

Bev.: Hogyan nézi az életet az az ember, akinek felfogása: hogyan kell az Isten igéjét magyaráznia, értelmeznie? A felelet ez: hármassal meglátással néz körül:

1. Istentől veszi.

Ez az első. Tanító könyve az Egyház élő tanítása és írott szövege az Írás könyve.

a) Így tehát: az Egyházra hallgat.

b) Az Írásból beszél.

2. Isten nevében adja.

Ez a második.

a) Ingyenes az adományozó munkája.

b) Bőséges szórás csendítője.

3. Lélekfejlődését hirdeti.

De mindez miért? Azért, hogy teljesüljön a harmadik mozzanat: lélek-szolgálat érdekében szór.

a) A lelkek élete érték.

b) Ezt szolgálja a lélek.

Bef.: Aki így néz az Isten ígéjére, az helyesen értelmezi az égből szállott ígét. Ennek munkája nyomán a befogadók elmondhatják: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

4. beszéd: Végül kicsoda az igazi Indító?

(Dogmatikus beszéd: Kicsoda az élet Lendítője?)

Bev.: A szellemi élet bontakozásában kicsoda a „primus motor”?

1. Lélek az indító.

Krisztus mit ígér?

a) Küldi a Szentlelket.

b) Hogy indítsa tevékenységre az emberi lelket.

2. Az ember a megvalósító.

A tevékenykedő az ember. Mi az ő szerepe?

a) Készséges befogadás (kaputárás).

b) Készséges életté teremtés (kiáradás!).

Bef.: Végül a Szentlélek indít és az ember megvalósít.

* *

Beszédláncok

Most az imént lefektetett gondolatokat, amelyek a Szentlecke szövegéből táplálkoztak, láncokba fűzzük.

I. beszédlánc címe: Az igaz Istent imádó ember

Ez a beszédlánc Szt. Pál szövegét értelmezza: „Emlékeztek, hogy mikor még pogányok voltatok, hogyan hajszoltak ellenállhatatlanul a néma bálványok felé. Ezért tudtokra adom, hogy aki Isten Lelke által szól, az egy sem mondja: „Átkozott legyen Jézus.” De azt sem mondhatja senki: „Jézus az Úr”, hacsak a Szentlélek által nem” (1Kor. 12,2-3).

1. beszéd: Egy az Isten

Bev.: Reátalál-e az ember?

1. Az értelem szava erre utal.

2. Az isteni Decalogus ezt tanítja.

Bef.: Mindenütt imádkozhatja az ember.

2. beszéd: A választott nép frigysekrénye

Bev.: Milyen helye volt ez a népnek?

1. Fényt sugárzó a választott vándornép előtt.

2. Örök Fényt sugárzott a zarándok nép felé.

Bef.: Ide járt életfényért az Úr népe.

3. beszéd: Krisztus az élet Fénye

Bev.: De kicsoda az emberiség Fényvetője? Az, akiről áll ez a két tétel:

1. Lux mundi.

2. Lux vitae aeternae.

Bef.: Hozzá és templomába siet az örök élet zarándoka a tisztelet minden jelével.

4. beszéd: A Szentháromság az Isten teljes ismerete

Bev.: Kicsoda tehát az imádandó Isten?

1. Isten közli imádandó Valóságát.

2. És háromszemélyű Egységnek mondja Önmagát.

Bef.: Övé a népek imádása.

*

II. beszédlánc címe: Mivel hódol az ember?

Itt az Istent imádó ember cselekedetei ismerttetendők.

„Előhangként” álljon itt egy **külön beszédvázlat**:

Bev.: Az Írás szava szerint: az mondhat átkozódó szót Jézusra, akit még nem ihletett a Szentlélek, és csak az dicsőítheti a Mestert, akiben lakozik a Szentlélek. – Mi következik ebből mireánk nézve?

1. Az elnémuló elszerényedés feladata.

Vedd tudomásul ember: „Míd van, amit nem kaptál?” (1Kor. 4,7).

a) Ne ítélkezzél góggal mások felett.

b) És szerénykedő hálával vedd a Szentlélek élő kegyelmeit.

2. A Szentlélek eléréseért küldött imák sorozata.

Ez legyen feladatod és kötelességed!

a) Másokért imádkozzál.

b) A magad kegyeit pedig értékesítsd.

Bef.: Winter professzor példája... Szerinte a világ **előkészül** a lélek és a Szentlélek fogadására!! Ezt az előkészületet segítse az én életem!

1. beszéd: Fenségét elismeri

Bev.: Isten, a mi Urunk.

1. A minden jó Urát tiszteli.

2. Emberi életét Eléje helyezi.

Bef.: Az ember mindenét Tőle kéri, Neki adja.

2. beszéd: Imádásával tiszteli

Bev.: Milyen módon jut a lélek Istenhez?

1. Tőle kéri életének gazdagodását.

2. Neki ajánlja lelkének hódolatát.

Bef.: Így érintkezik a végnélküli ember a végtelen Istennel.

3. beszéd: Áldozataival övezi

Bev.: Lélekemelkedése mellett javait Isten elé helyezi.

1. A föld értékeit Eléje hozza.

2. Hogy megnemesítő készséggel Neki áldozza.

Bef.: Ilyen áldozattal a végtelen Urat imádj.

4. beszéd: Életével dicsőíti

Bev.: De mi a legnagyobb imádó forma?

1. A szó és az áldozat átfutó jellegű.

2. Az „isteni élet” örök dicséret.

Bef.: Az egész élet tökéletesítése – az Isten örök imádása és hódoló tisztelete.

*

III. beszédlánc címe: Az Isten egyetemes ajándékai

Ez a beszédlánc ismertesse: mit ad az Isten?

1. beszéd: A megismerés kincsét
  1. Értelmezze a lélek.
  2. Hogy eljusson Istenhez.
2. beszéd: Az akarási kincsét
  1. A jó után vágyódó ember.
  2. A legnagyobb jót eleven lendülettel keresi az ember.
3. beszéd: A szolgálat bőségét keresi az ember
  1. Szolgálat – parancsteljesítésben.
  2. Szolgálat – lélekáldozatosságban.
4. beszéd: A birtoklás kincse
  1. A földön a miénk.
  2. Örök életben is birtokunk.

*

IV. beszédlánc címe: Isten különleges ajándékai

1. beszéd: A tudomány lelke

Bev.: Lessing...

  1. A kutató ember – Isten áldottja.
  2. A taglaló ember – Isten gazdagítottja.
2. beszéd: A hit kegye
  1. Én is vettem.
  2. Mert Benne mozog életem.
3. beszéd: Az erényes élet kegye
  1. Virágba szökkenésre tör az életem.
  2. De a teljes virágzás külön isteni kegyelem.
4. beszéd: Az esengés lelke
  1. Hangoltságon függ a lélek és élet lendülete.
  2. Lélekhangoltságot ajándékozott az ég Ura.

* * *